

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1965. február 24.

bb. 1. new york után budapesten - a vigszinház arthur miller új darabjának bemutatójára készül

1 s/tm/e fm

1965. február 24.

a vigszinházban az évad egyik legérdekesebb premierjét, arthur miller: közjáték vichyben című színművének bemutatóját készítik elő. a világhírű amerikai író - mint ismeretes - részt vett a frankfurti per tárgyalásán, s 1964 tavaszán, alig egy hónap alatt írta meg egyfelvonásos drámáját. a színművet a múlt év decemberében mutatták be new yorkban, a broadway egyik színházában.

a „közjáték vichyben„ története 1942-ben franciaországban, a németek által megszállt vichyben játszódik. a színnely egy rendőrségi fogda, ahová a németek beszállítanak tíz embert, akit razzian fogtak el. ők tizen a színmű főnösei, és miller azt ábrázolja, hogyan reagálnak ilyen helyzetben a különböző típusú, koru és meggyőződésű emberek. a szerző - mint minden színművében - az emberi felelősség kérdését veti fel. millernek ez az első darabja, amelynek története nem amerikában játszódik.

az egyfelvonásos darabot vajda miklós fordította. a próbák előkészítésén horvai istván rendező dolgozik. előreláthatólag március elején kezdődnek meg a próbák. a szereposztásról még csak ezután döntenek. még arról sem tájékoztak, hogy az egyfelvonásos, 95 perces darabot egyedül, vagy egy másik színművel együtt adja-e majd elő a vigszinház. /mti/

--

- 1 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. február 24.

LD. 1. new york után budapesten - a vigszínház arthur miller új darabjának bemutatójára készül

i s/tm/e fm

1965. február 24.

a vigszínházban az évad egyik legérdekesebb premierjét, arthur miller: közjáték vicnyben című színművének bemutatóját készítik elő. a világhírű amerikai író - mint ismeretes - részt vett a frankfurti per tárgyalásán, s 1964 tavaszán, alig egy hónap alatt írta meg egyfelvonásos drámáját. a színművet a múlt év decemberében mutatták be new yorkban, a broadway egyik színházában.

a „közjáték vicnyben„ története 1942-ben franciaországban, a németek által megszállt vicnyben játszódik. a színnel egy rendőrségi fogda, ahová a németek beszállítanak tíz embert, akit razzsián fogtak el. ők tízen a színmű főnösei, és miller azt ábrázolja, hogyan reagálnak ilyen helyzetben a különböző típusú, koru és meggyőződésű emberek. a szerző - mint minden színművében - az emberi felelősség kérdését veti fel. millernek ez az első darabja, amelynek története nem amerikában játszódik.

az egyfelvonásos darabot vajda miklós fordította. a próbák előkészítésén horvai istván rendező dolgozik. előreláthatólag március elején kezdődnek meg a próbák. a szereposztásról még csak ezután döntenek. még arról sem határoztak, hogy az egyfelvonásos, 95 perces darabot egyedül, vagy egy másik színművel együtt adja-e majd elő a vigszínház. /mti/

-. -

- 1 -

bb. 2. szivhangok * hanglemezen - új tankönyvek, tudományos szakkönyvek a medicina idei tervében

i ms/nné/e zs

1965. február 24.

a medicina egészségügyi kiadó egész sor új könyvet bocsát idén az orvosképzés és továbbképzés rendelkezésére. az egyetemi tankönyvek között szerepel babics Antal az urológia tankönyve című munkája, valamint Glauber Andor ortopédiai és Varga Gyula fül-orr-gégészeti tankönyve. a Leendő fogorvosok számára földvári Imre - Huszár György: a fogpótlás technológiája című tankönyvet, a gyógyszerésznevelés elősegítésére pedig Kedvessy György gyógyszeres technológiáját jelenteti meg a kiadó.

különös érdeklődésre tarthat számot az egyetemi tankönyvek sorában Kamarás János: hallgatóság a szív felett című könyve, amely a szivhangok és zörejek különböző fajtáival foglalkozik. újdonság, hogy a szivhangok a könyvhöz mellékelt három hanglemezen hallhatók.

a gyakorló orvos könyvtára című sorozat kötetei a körzeti orvosok mindennapi munkáját segítik, az orvostudomány egy-egy részterületének legújabb eredményeiről nyújtott tájékoztatással. az idén nyolc kötet jelenik meg, köztük Farkas Károly-Schulnof Ödön: a góckérdés, László Béla: ideges eredetű szivzavarok, Ungváry László: elektrokardiográfia és Papp Zoltán: a körzeti orvos neurológiai és pszichiatriai teendői című munkája. a gyógyszerész továbbképzés című sorozatban Zalai Károly gyógyszerügyi szervezés és Zajta Erik szervezkémi nomenklatura című művei szerepelnek.

a szakorvosok tudományos érdeklődésének kielégítésére idén az eddiginél nagyobb számú orvosi szakkönyv, monográfia kerül a könyvesboltokba. /mti/

...-

bb. 3. ötvenedik napja árad a hóvirág a mecseki erdőkből

vid/ká/sk/e la

1965. február 24.

Immár ötvenedik napja tart a hóvirág szüntelen áradása a mecseki erdőkből pécsre. a város főterén és piacain január eleje óta minden nap ott látni a virágáros asszonyokat, akik kosárszámba kínálják a tavasz korán jött nirnökeit. az állandó virágzás oka, hogy a Mecsek vidékén - ahol különben is rövidebb és enyvébb a tél, mint másutt az országban - az idén a szokottnál is kedvezőbb a téli időjárás, így a védett, melegebb völgyekben állandóan virulhat a hóvirág. a becslések szerint január eleje óta 80 000-100.000 csokor hóvirágot hoztak a mecsekből a kirándulók és a „hivatásos”, hóvirágszedők. más években ilyenkor szokott kezdődni a télvégi-tavaszeleji virágzás. /mti/

- 2 -

bb. 4. elkészült a gimnáziumok idei érettségi vizsgaanyaga - a szóbeli a-tételeit március 15-ig ismertetik a negyedikesekkel

i vt/nmé/e zs

1965. február 24.

a művelődésügyi minisztériumban kidolgozták és valamennyi gimnáziumnak megküldték az idei szóbeli érettségi vizsgaanyagot, amelyből a szaktanárok állítják össze a tételleket. a közoktatási főosztályon a szóbeli érettségi vizsga lebonyolításáról elmondták:

- magyar nyelv és irodalomnál fontos követelmény, hogy a jelölt tájékozott legyen az irodalomtörténetben. a vizsgán különös gonddal kísérik figyelemmel a fiatalok olvasottságát, irodalmi műveltségét, sőt előadókészségét is. mivel az idei oktatási évben a diákok már tankönyvből tanulhatták a stilisztikát, a tételek között - újdonságként - stilisztikai kérdések is helyet kapnak.

- történelemből általában elsősorban az egyetemes és a magyarországi történelmi fejlődés főbb vonalait, legfontosabb eseményeit, jelenségeit, összefüggéseit, általánosításait, következtetéseit és tanulságait kérik számon az érettségien a tanulóktól.

- az idegen nyelveknél a szóbeli vizsga célja mind az általános tantervű, mind a szakosított - tagozati - osztályokban a jelölt beszédképességének, ezen belül idegen nyelvi kiejtésének, hallás utáni megértési és szóbeli kifejezőképességének megállapítása.

- matematikából olyan feladatot tűznek a tanulók elé, amely alkalmas arra, hogy megítéljék önálló gondolkodásának szintjét, a feladatmegoldásban való jártasságát. a vizsgán fontos követelmény, hogy a jelöltek a biztos és gyors számolást lehetővé tevő egyszerűsítések és eljárások ésszerű alkalmazásával végezzék szóban és írásban is a műveleteket.

kijelölték a tételek alapjául szolgáló anyagot és meghatározták a vizsgával kapcsolatos főbb szempontokat kémiából, biológiából, fizikából, ábrázoló geometriából, földrajzból és testnevelésből is.

az a-tételeket a hivatalos rendelkezés értelmében március 15-ig közlik az érettségire készülő tanulókkal. /mti/

- 3 -

bb. 5. ady endre költeményeiből

k tf/tr/e fm

1965. február 24.

francia nyelven közös válogatást jelentet meg a corvina kiadó és a francia segners kiadó. a készülő kötet, amely mintegy 60 jeles műfordítónk ady-átültetését tartalmazza, a poetas aujourd, nui sorozatot gazdagítja majd. a válogatást j.marce-nac francia író bevezetőjével és római györgy költő ady-tanulmányával bővítve adják közre. /mti/

bb. 6. jég alatt huzzák a nálót a szolnoki halászkok

vid/ká/sk/e

1965. február 24.

február végére olyannyira vastagodott a tiszaiholtágak jégpáncélja, hogy a halászkok megkezdhetik a jégalatti halászatot. a hét eleje óta dolgoznak, s egy-egy huzásra 120-150 kilogramm keszeget és süllőt hoznak fel a jég alól. a zsákmány egy részét a budapesti halászcserdába szállítják, a többit pedig a szolnoki piacon értékesítik. /mti/

bb. 7. „fájó kritika,, - bemutató előtt egy új tv-játék

i s/tm/e fm

1965. február 24.

a múlt év végén forgatták a magyar televízió műtermében valamint a nemzeti színházban, a buda gyöngye étteremben, a mentőknél és budapest utcáin a „fájó kritika,, című tv-játékot. sólyom lászló forgatókönyve egy öregedő színész és egy fiatal diáklány találkozását meséli el. a kedves vígjátékot vendégként makk károly filmrendező forgatta a tv számára. az operatőr zombolyai jános volt. a színészt ráday imre, partnerét, a „korban hozzá illő nőt,, psota irén, a fiatal diáklányt pedig halász jutka alakítja.

az új televíziós játékot március 3-án mutatják be. /mti/

bb. 8. hanglemezek a felszabadulás évfordulójára

i ol/gk/e fm

1965. február 24.

a magyar hanglezgyártó vállalat a felszabadulás 20. évfordulójára tervezi a „fáklyavivők,, című, több hanglezmezből álló sorozat első két darabjának megjelentetését. a „dalok, hősök, emlékek,, alcímet viselő sorozat a múlt és a jelen forradalmi és mozgalmi dalainak antológiája lesz. az első két lemez az 1848-tól 1918-ig született dalokat foglalja magában, amelyeket a legnivatottabb tolmácsolók, köztük a nagymúltú munkáskórusok szóltatnak meg. neves művészek mondják el a dalok közé iktatott szövegrészeket és verseket. /mti/

- 4 -

bb 9. szülők, figyelem: évente 1.500-1.800 gyermek kerül kórházba mérgezés miatt

i ms/tm/m/zs

1965. február 24.

a fővárosi neim pál kórház munkatársai tanulmányt készítettek a gyermekmérgezések okairól, számának alakulásáról. megállapításuk szerint országosan évente 1.500-1.800 gyermek szorul kórházi kezelésre mérgezés miatt. ez annál súlyosabban esik latba, mert többnyire egészséges gyermekeket ér olyan ártalom, amit kellő gondossággal el lehetne kerülni. a legtöbb mérgezés a legkisebbek, a 2-3 évesek és a 12-14 év közötti gyermekek körében fordul elő.

a megbetegedések fele gyógyszermérgezés. leggyakrabban az elől-hagyott altatószerek okoznak bajt. a gyerekek például szine és ize miatt szívesen fogyasztják a belloidot, amelyet a felnőttek neim tekintenek komolyan mérgezőnek, pedig több eset okozott súlyos tüneteket. sok mérgezést okoz a dorlotyn is. a nyugtatók közül sok súlyos mérgezés előidézője a gyermekek számára hozzáférhető helyen tartott valeriana, a nibernal, a frenolon és a dalgot is.

a gyermekmérgezések további okai között szerepel romlott étel, mérges gomba, alkonol, sőt háztartási tisztítószer - hypo, ultra, triso, benzín, petróleum - fogyasztása.

elgondolkoztató adat, hogy például a neim pál kórházban 1961 január - 1- 1964 július 15- között ápolt, mérgezést szenvedett gyermekek 84 százalékánál volt kimutatható a szülők gondatlansága. /mti/

bb 10. budapesti gyermekek is résztvesznek a csenszlovák fiatalok hegedüversenyén

i ol/gk/m/fm

1965. február 24.

a fővárosi zeneiskola szervezet négy kis növendékét is meghív-ták a csenszlovákiai usti nad orlici-ben május 7-9. között meg-rendezendő jaroslav kocian hegedüversenyre, amelyen csak gyerme-kek vehetnek részt. a 10-14 éves magyar versenyzők szorgalmasan készülnék a vetélkedőre. /mti/

8.05/-n

-5-

fi

bb 12. a vártnál lassabban gyengül a naptevékenység

i tz/gk/m/vg

1965. február 24.

tulajtottunk a nyugodt nap nemzetközi éveinek felén, ez a mostani nemzetközi tudományos program ugyanis 1964. január 1-én kezdődött és az idei év végéig tart. voltaképpen folytatása, vagy még inkább ellentétes párja a legerősebb naptevékenység idején megrendezett nemzetközi geofizikai évnek. a nyugodt nap nemzetközi évét úgy látszik, érdemes volt megrendezni, mert - amint a nemzetközi együttműködésben résztvevő magyar kutatók egyike, dr. Flórián Endre kandidátus elmondotta - a megfigyelések mást mutatnak, mint amit a tudósok előre kiszámítottak.

az eddigi vizsgálatok szerint a naptevékenység gyengülésében meglepő ingadozások jelentkeztek. 1964 szeptemberének második felében például egyfolytában 16 nap múlt el anélkül, hogy egyetlen napfoltot is észleltek volna, november közepe táján viszont, amikor pedig már a mélypont közvetlen közelében kellett volna lennünk, jó tíz napon át egymás után jelentek meg a napfoltok.

ugyanígy „vall”, egyébként a naptevékenység alakulásáról az ionoszféra is, amelynek változásait állandóan figyelik szakembereink. békéscsabán ugyanis rendszeresen „bombázzák”, az ionoszférát merőlegesen felfelé irányított, rövidhullámú rádiójelekkel, és ezeknek a visszaverődéséből következtetnek az ionoszféra sűrűsödésére, vagy ritkulására, ami viszont kétségtelenül kapcsolatban van a naptevékenység élénkségével.

minden jel arra mutat, hogy a várakozással ellentétben még mindig előttünk van a minimum, vagyis hónapokon át még tovább csökken a naptevékenység, amíg végre eléri majd a mélypontot. ne csodálkozzanak tenát a rádióamatőrök, na „párkeresésük”, még mindig nem akar megkönnyebbülni. vigaszt találhatnak viszont abban, hogy a mélypont után a naptevékenységnek a vártnál gyorsabban kell megerősödni, hogy 1965 végére ismét elérje az 1964. január 1-i szintet. na ugyan ebben a tekintetben is rá nem cáfol a nap az előzetes elképzelésekre./mti/

8.15/m

- 6 -

le

bb 13. a magyar és a bolgár textilipar együttműködése

i sz/tné/m/vg

1965. február 24.

a magyar textilipari szakemberek egy csoportja az elmúlt évben dr. Zilahy Mártonnak, a textilipari kutató intézet munkatársának vezetésével tanulmányutat tett a bolgár népköztársaságban a rostfeldolgozó üzemekben járva, megfigyelte, hogy bár a gyárak a legkorszerűbb gépekkel rendelkeznek, kapacitásukat nem használják ki teljes mértékben, csupán egy, esetleg másfél műszakban dolgoznak.

észrevételüket közölték a bolgár könnyűipari minisztérium illetékes vezetőivel, akik tudomásukra hozták, hogy pillanatnyilag viszonylag kevés nyersanyaggal rendelkeznek. a magyar szakemberek elmondották, hogy a mi gyáraink éppen az ellenkező problémával küzdenek, annyi a feldolgozásra váró kender és lenkóró, hogy már a raktározás is gondot okoz. javasolták a két ország feldolgozás terén működjenek együtt. a bolgár textilipar vezetői felajánlották, kísérik a magyar textilipart, hajlandók bér munkát vállalni. a magyar könnyűipari minisztériumban szintén örömmel fogadták az ajánlatot, így született meg az együttműködési szerződés, amelynek alapján a bolgár rostfeldolgozó üzemek ez évben magyar alapanyagból 600.000 méter ponyvát készítenek és ezenkívül még 4000-5000 tonna lenkórót dolgoznak fel rosttá. ez az együttműködés a magyar textilipar számára azért is rendkívül hasznos, mert egyébként sürgőssé vált beruházást halaszthatnak el későbbi időpontra.

a magyar textilipari szakembereknek a bolgár népköztársaságban a rostáztatás és feldolgozás módszereit kellett tanulmányozni. a szakemberek azonban megtalálták a módját annak is, hogy javaslatot tegyenek a két ország azonos iparágának együttműködésére is. a feladatkörén túl végzett tevékenységéért, az együttműködés útjainak egyengetéséért a könnyűipari miniszter elismerésben részesítette dr. Zilahy Mártont és Szendrői Györgyöt, a hirdi kendergyár igazgatóját. /mti/

8.22/-n

-7-

le

bb 17. az idén kivilágítják a kazamatákat és befejezik a kertészek pincéjének helyreállítását a sárospataki rákóczi várban

vid/tné/m/fm

1965. február 24.

a sárospataki rákóczi várban jelentős felújítási munkák kezdődtek a téli hónapokban. a vármúzeum három híres épületében: a perényi- és a Lorántffy-szárnyban, valamint a vörös toronyban több mint másfélmillió forintos költséggel felújítják az elavult víz-, csatorna, és villanyhálózatot. a kiállítási termekben korszerű, gombnyomással kivilágítható vitrineket helyeznek el, az 1. rákóczi györgy korából származó kazamatákban pedig a bányákban használatos biztonsági kábeleket és ugynevezett hajólámpákat szerelnek fel. a kommunális berendezések korszerűsítését júniusra fejezik be, és a tervek szerint a nemzeti ünnepeken reflektorokkal világítják meg a bodrog partján álló, történelmi nevezetességű vörös torony külső homlokzatát.

ezenkívül olyan régészeti emlékeket is helyreállítanak, amelyek az elmúlt években végzett ásatások során kerültek napfényre. ezek között van a vár hajdani sütőüzemének maradványa, a 17. századból származó és négy méter mélységből előkerült puskapornáz, valamint a Lorántffy-szárnyat és a vörös tornyot összekötő egykori boltíves pince, amelyet a fennmaradt levéltári adatok szerint Lorántffy Zsuzsanna kertészei téli tárolóhelynek használtak.

a helyreállítási munkákat Koppány Tibor és Vladár Ágnes építész-mérnökök tervei alapján végzik. e szerint a sütőüzemben talált kemencealapot és falmaradványokat már konzerválták, a puskapornázon visszaállították a beszakadt boltozatot, kijavították bejáratát, a kertészek pincéjét pedig lefedik és a boltozat tetején zenekarok elhelyezésére alkalmas teraszt alakítanak ki. így a várudvar alkalmas lesz hangversenyek tartására is. a helyreállítási munkákat tavaszra fejezik be. /mti/

bb 24. német tudományos közlemény - debreceni actá-ban

vid/tné/m/fm

1965. február 24.

a debreceni Kossuth Lajos tudományegyetem és a rostocki tudományegyetem kapcsolata az utóbbi időben azzal is bővült, hogy a két egyetem kölcsönösen megjelentet tudományos közleményeket is. a debreceni egyetemi tanárok közleményeit közreadják rostocki egyetemi kiadványokban, s ugyanakkor rostocki közlemények jelennek meg debrecenben.

/folyt.köv./ v.

B.55/-n

-8-

le

bb 24. /német ... 1. folyt./ m

a Kossuth Lajos tudományegyetem actá-jában most dr. Martin Polzin professzornak, a rostocki tudományegyetem történelmi intézete újkori és legújabbkori történelmi osztálya vezetőjének tanulmánya jelent meg a forradalmi német munkásmozgalom néhány kérdéséről. /mti/

bb 23. tanulmány az abaligeti cseppkőbarlang első kutatójáról

vid/j/m/fm

1965. február 24.

az abaligeti cseppkőbarlang bejárata előtti sziklafalon - a helyi honismereti szakkör munkájának eredményeként - újabb emléktábla látható, amelyre Kölesy Vincének, a barlang első kutatójának és feltérképezőjének nevét vésték. a honismereti szakkör tagjai pécsi, budapesti levéltárakban, Keszthelyi, Bicsérdi kutatóutakon, sőt a pozsonyi levéltárból megkért dokumentumok alapján dolgozták fel Kölesy Vince élettörténetét. az abaligeti barlang feltárását, ezek szerint Kölesy Vince - egykori pécsi gazdatiszt - 1819-ben járta be és írta le a barlangot. egyébként Mattenheimer József helybeli molnármeister - akit korábban a cseppkőbarlang kizárólagos felfedezőjének tartottak - Kölesy Vincét megelőzően szintén járt a barlangban, hogy az oda bemerészkedett és eltévedt gyermekeket kihozza. /mti/

bb 26. szálloda és camping épül Letenyén

vid/lk/m/ki

1965. február 24.

a letenyei földművelésügyi szervezet egy régi épület átalakításával szállodát létesít a községben. a szálloda már a nyár elején megnyitják. a megyei idegenforgalmi nívótól és a megyei tanács campinget is berendez a község határában. gondoltak az autósokra is. a tavasszal kisebb autószervizt állítanak fel a községben. /mti/

B.55/-n

-9-

le

le

bb 11. új tánckompozíció a felszabadulás évfordulójának ünnepségeire a duna művészegyüttes műsorában

i áe tné vm fm

1965. február 24.

a nagy hivatásos művészeti együttesek sorában a duna művészegyüttes is gazdag programmal készül a felszabadulás 20. évfordulójának ünnepségeire. több új műsorszámmal egészítették ki reper-toárjukat, amelynek specialitása a modern élet jelenségeinek táncképekben való megjelenítése. márciusban mintegy 24 alkalommal szerepelnek városszerte. az új produkciók között bemutatják az „utak és emberek”, című kompozíciót, amely a felszabadulás óta eltelt 20 év jellegzetes epizódjainak, emborsorsokban tükröződő történelmi változásoknak látványos színrevitele. a táncosok a szovjetunióban nemrégiben lezajlott vendégszereplésükről is több új koreográfiát hoztak magukkal. köztük az „ukrán táncképek”, a közeljövőben sorra kerülő ünnepi műsorban is helyet kap. szokolay sándor, a nagyszerű „vérnász”, című opera szerzője szvitet írt az együttes zenekarának. az új zeneművet ugyancsak a közeljövőben sorra kerülő előadásokon mutatják be. járdányi pálnak ugyancsak az együttes számára írt új művét együtt./mti/

..-

bb 15. hamburgi vendégszereplésre készül a debreceni kodály-kórus

vid tné vm fm

1965. február 24.

több éve baráti kapcsolatot ápol a debreceni kodály-kórus és a hamburgi egyetem monteverdi kórusa. a hamburgiak 1961-ben szerepeltek debrecenben, később pedig a kórusdelegációk cseréjére került sor. mindkét együttes 1955-ben alakult és ebben az évben ünnepli fennállásának tiz éves jubileumát. a hamburgiak márciusban az évforduló alkalmából jubileumi hetet tartanak, amelyre meghívták a debreceni kodály-kórust és az oxfordi egyetem énekkarát. a debreceniek gulyás györgy liszt-díjas karnagy irányításával készülnek a hamburgi szereplésre, amelyre március 13- és 20 között kerül sor./mti/

..-

bb 19. magyar perlitduzzasztó berendezés készül svájci megrendelésre

i sz lk vm vg

1965. február 24.

a legújabb építőanyagok egyikének a perlitnek a feldolgozására, duzzasztására alkalmas berendezést rendelt egy svájci cég a nikex nehézipari külkereskedelmi vállalatától. a magyar berendezés szállítására az évben kerül sor. az üzem 1966-ban kezd meg a termelést, s óránként 16 köbméter kiváló szilárdságú épületelemhez készíti elő az anyagot. ehhez hasonló berendezés hazánkban nyíregyházán működik.

a most megrendelt üzemnek az az érdekessége, hogy svájcban a magyar perlitet dolgozza majd fel./mti/

..-

9.00/-n

-10-

le

10²⁰ B

bb 14. forgó ablakot, hidroforházat kap a budai vár

i sb lk vm vg

1965. február 24.

a 41-es építőipari vállalat dolgozói mintegy 30 millió forint értékű munkával szépítik idén a budai várpalotát. egész télen át mintegy 200 munkás dolgozott az épületen. a nemzeti galériának szánt b,-c- és d-jelű épületrészekben most „tágítják”, a falakat, nagy kiállítási termeket alakítanak ki. elsősorban új épületszerkezeteket készítenek, de erősítik a régi falakat is.

a palota déli szárnyában, a budapesti történelmi múzeum leendő otthonában dolgoznak legnagyobb erővel, mert ezt az e-jelű épületrészt kell átadni elsőnek. a legfontosabb épületszerkezeteket, válaszfalakat már felépítették. most szerelik a víz-, csatorna-, fűtő- és szellőzőnálózati csöveit. a termekben még álmennyezetet is építenek és díszes gipszfaragványokkal ékesítik, az oldalfalakat nemes gipszvakolattal vonják be, az ablakfülkék oldalait pedig hazai márvánnyal burkolják. a palota eddig csak ideiglenes ablaktáblákat kapott, az e-jelű épületben azonban az idén már felszerelik a végleges ablaktáblákat. érdekes módon nyílnak ezek az ablakok. függőleges tengely körül lehet majd elfordítani a hatalmas ablaktáblát, mint valami szállodai forgóajtót. a nagy ablaktábla üvege is különleges, több rétegű termopán üveg, amely a szokásosnál rugalmasabb, erősebb. az év végére az e-épület valamennyi ablaknyitását a végleges szerkezettel, vagyis összesen 160 forgó ablakkal zárják le.

a múzeumhoz tartozó romkertben folytatják a lovagterem, a gótikus nagyterem restaurálását és megkezdik a zsigmond-kápolna újjáépítését. a délnyugati palotaszárnyban, az f-épületben az idén elkészült a nemzeti könyvtár első tizenegyeleteres raktártornyának acélszerkezete. befejezik az oroszlanos udvar homlokzatának kijavítását, s a várhegy alján, a déli rondella közelében egy új épület munkálataira is sor kerül. ez a 80 méter hosszú földszintes épület hidroforház, amely a palota távfűtésének egyik legfontosabb egysége. a hidroforház nyomásfokozó berendezése nélkül ugyanis a hőerőmű távfűtő vezetékén érkező melegvíz nem juthatna el a várhegy tetejére. az év végére kerül tető alá az épület és a szerelők akkor megkezdik a nyomásfokozó berendezések felszerelését./mti/

..-

bb 16. nagyszabású tavaszi demonstráció - határtalálkozók - békeautótúra - a magyar békemozgalom idej tervei

i di sk vm zs

1965. február 24.

a legjelentősebb évfordulókhoz, hazai és nemzetközi eseményekhez kapcsolódik a magyar békemozgalom idej tevékenysége. az országos béketanács legutóbbi ülésének határozatai alapján immár teljessé formált program szerint a felszabadulás 20. évfordulóját köszöntő, méltató gyűlésekkel, találkozókkal és más összejövetelekkel nyitlik az egész esztendőt átfogó rendezvények sorozata. /folyt.köv./

9.10/-n

-11-

le

10²⁰ B

/bb 16. nagyszabásu...1.folyt./vm

a városokban és községekben a békemozgalom valamennyi fórumán megemlékeznek arról, hogy hazánk földjén 1945. áprilisában némultak el a második világháború fegyverei. a jubileum alkalmából az országos béketanács hazánk tájait, fejlődését bemutató fénykép- és diafilmsorozatot, valamint más dokumentumokat és tájékoztató anyagokat juttat el külföldi testvérmozgalmaikhoz.

— a jubileumi események május 9-én, a béke első napján kezdődő hagyományos tavaszi demonstráció heteiben tetőznek majd. a társadalmi és tömegszervezetek képviselőiből csaknem mindenütt bizottságokat alakítanak a program kidolgozására és lebonyolítására, s arra törek szenek, hogy az idei akció mind méreteiben, mind tartalmában túltegyen a tavalyin, amikor csaknem két- és félmillió ember vett részt a különböző megmozdulásokon. a rendezvényeket összekapcsolják a júliusra nelsinkibe tervezett békevilágkongresszus méltó magyarországi előkészítésével. az országos béketanács egyebek között béke-autótúra megszervezését kezdeményezi. a dunai béke és barátság hajót részvevőit budapesten ünnepélyesen fogadják és gazdag programmal látják vendégül. a magyarok világszövetségével együtt baráti összejövetelekre hívják majd meg külföldön élő és hazalátogató nonfitársaink különböző csoportjait.

a szocialista országok budapesten tevékenykedő kulturális központjainak közvetítésével neves közéleti személyiségek magyarországi látogatását kezdeményezik, s a vendégeket felkérlik: vegyenek részt a városok és falvak lakóinak különböző megmozdulásain. a határmenti országrészekben egésznapos demonstrációkra, baráti találkozókra hívják majd meg a szomszédokat, hogy együtt tiltakozzanak a hidegháború, a fegyverkezési verseny ellen. az összejövetelek programját a legtöbb helyen sportversenyekkel, művészeti együttesek előadásaival színesítik.

a következő hónapokban hazánkban is széles körben megemlékeznek a békevilágmozgalom idei ünnepeltjeinek évfordulójáról. a nagaszaki és hírosimai atomkatasztrófa 20. évfordulója alkalmából gyűléseken és más akciókon tiltakoznak a nukleáris fegyverek elterjesztésével kapcsolatos nyugati elgondolások, multilaterális atomütrő tervével szemben, s egész esztendőben új és új szolidaritási megmozdulásokkal támogatják a szabadságukért, függetlenségükért küzdő népeket.

az országos béketanács tovább erősíti immár 83 országra kiterjedő kapcsolatait. megalakítja latinamerikai és ázsiai munkabizottságát, amelynek tagjai tanácsadóként segítik munkáját. elküldi képviselőit a béke kérdéseivel foglalkozó legjelentősebb nemzetközi tanácskozásokra és delegációt cserél több európai, illetve más ország békemozgalmával.
/folyt. köv./

9.16/-n

-12-

h

10¹⁰ B

/bb 16. nagyszabásu.....2.folyt./vm

kezdeményezi, hogy a városok és falvak lakói szolidaritási gyűlésekkel, találkozókkal csatlakozzanak az idei husvéti békemozgalmak sorozatához. tudományos bizottsága kapcsolatokat teremt a hasonló külföldi testületekkel. itthon pedig két újabb tanácskozással folytatja békekonzferenciáit./mtf/

bb 18. nagykapacitású vegyipari gépiüzem fejlesztik a tiszakécskei permeterő gépgyárat

i szf hné vm vg

1965. február 24.

a nehézipari minisztérium, illetve a vegyipari tröszt átvette a bács-kiskun megyei tanácstól a tiszakécskei permeterő gépgyárat. a trösztnek az a szándéka, hogy az irányítása alá került vállalatot szervezetiileg beolvassza a vegyiműveket szerelő vállalatba és mint annak vidéki gyáregységét fejleszti tovább. a terv az, hogy a tiszakécskei üzem továbbra is ellátja majd a mezőgazdaságot permeterő gépekkel, ezenkívül vegyipari berendezéseket állít elő, tekintélyes kapacitással. itt gyártják majd a vegyipar berunázásaihoz, gyárépítéséhez szükséges gépeket, tartályokat és egyéb készülékeket jó részét. a harmadik ötéves tervben jelentős összegeket irányoznak elő, hogy a tiszakécskei üzemet alkalmassá tegyék erre. a jelenleg 500 főnyi létszámú gyár műszaki és munkásgárdája néhány év alatt előrelátnatólag megkétszereződik./mtf/

bb 28. talajerőgazdálkodási mestereket képeznek szabolcsban

vid ká sk vm

1965. február 24.

szabolcs-szatmár megye legrosszabb talajadottságú vidékén, a nyírségben a termelőszövetkezetek nagy problémája a szervesanyaghiány. a megyei talajerőgazdálkodási bizottság felmérése szerint sok termelőszövetkezetben még a kevés szervesanyaggal sem tudnak szakszerűen gazdálkodni. a helytelen istállótrágya-kezelés miatt a tápanyagoknak mintegy 40 százaléka vesz kárba. a számítások szerint körülbelül kétmillió mázsa érett trágya tápértéke megy veszendőbeévenként. a nagy veszteség elkerülésének egyik módját a szakértelm fokozásában látják, ezért elhatározták, hogy minden járás székhelyén szervesanyagkezelő mesterképző tanfolyamokat rendeznek. ezekre a tanfolyamokra a legjobb állattenyésztőket jelölték ki a közös gazdaságok. a február végétől március végéig tartó tanfolyamon 280-an sajátítják el a talajerő-gazdálkodás korszerű módszereit./mtf/

9.25/-n

-13-

h

10¹⁰ B

bb 20. az ormánság „fővárosa”, vajszló történetéről mesélnek a református parókia évszázados feljegyzései

vid lk vm fm

1965. február 24.

tóth k. sándor vajszlói református lelkész a parókián őrzött kéziratos könyvek adatainak feltárásával járul hozzá az „ormánság fővárosa”, történetének megírásához. különösen értékesek pápai textoris /takács/ jánosnak „ az ormánság zaklatása 1751-től 1901-ig, címmel írt feljegyzései, amelyekben a reformátusokat sújtó templom-foglalásokat, templomrombolásokat, a reformáció papjainak üldözését, klimó katolikus pécsi püspök látogatását és az ez alkalommal újraéledő hitvitát írja le színesen, szemléletesen. másik érdekes adalék, hogy a református lelkészeknek eleinte nem engedték meg a világi szertartások lebonyolítását, majd amikor később engedélyezték, az ezekért kapott juttatást át kellett adniuk, a katolikus egyháznak.

tanulságosak az anyakönyvekben vezetett móringlevelek, amelyek a házasság vagyoni egyezségeit tartalmazzák. a tizenkilencedik századbeli ormánságban a legény általában egy elválasztott borjút, míg a leány egy párnát, két lepedőt és egy vánkost vitt a házasságba.

az ujjabkori történelem érdekes epizódjaként jegyezte fel a krónikás 1901 szeptember 14-ét, amikor egy délvidéki nagy hadgyakorlat részvevői lepték el a községet: ekkor láttak a vajszlóiak először telefont, léggömböt - amelyet az „ellenség”, megfigyelésére bocsátottak fel - villanyos motorkocsit - a benzinmotoros autó elődjét - és első ferencz józsef személyében egy élő királyt. mindennek ellenére a mennybélihez fohászokodik a vajszlói historikus, hogy „ még az unokákat is mentse meg az ilyen hadgyakorlatoktól, ./mti/

- . -

bb 27. utikalauz vas megyéről

vid lk vm ki

1965. február 24.

a vas megyei idegenforgalmi hivatal német, angol, francia, orosz és magyar nyelvű színes utikalauzt adott ki, amely színes képekkel, feliratokkal röviden tájékoztatja a turistákat a megye legszebb legérdekesebb látnivalóiról. /mti/

- . -

9.30/-n

- 14 -

le

11^u
B

14

bb 25. a javaslatok naplójának premierje a termelési tanácskozásokon

i st/tr/m/vg

1965. február 24.

a mostani termelési tanácskozások egyik új vonása, hogy a dolgozók javaslatait nemcsak jegyzőkönyvbe, hanem naplóban is megőrkítik. a gazdasági vezetők a bejegyzéseket kötelesek figyelemmel kíséreni, azokra válaszolni, indokolt esetben intézkedni.

a magyar kábel művek vezetékszigetelő részlegében hat javaslatot jegyeztek a naplóba az év első termelési tanácskozásán. látszólag egyéni kívánságokat fejeztek ki mind a hatan, valójában azonban valamennyi az egész műhely érdekében sürget intézkedéseket. eötvös béla anyagmozgató és garanci miklósné orsózónó például a rendetlenségre panaszkodik. a műhely hosszú ideig tele volt ott felejtett kábeldobokkal, emiatt alig lehetett közlekedni, s ez különösen a szállítómunkásoknak okozott sok kellemetlenséget. kiss jánosné orsózónó azt tette szóvá, hogy az üzemi fürdőben néha forró, máskor jéghideg víz jön a zuhanyozóból, mert elromlott a keverőcsap és a szerelők soha nem érnek rá annak kijavítására. mások különféle alkatrészhiányok felszámolását kérték, míg rohacsek jánosné kábelszövőnő amiatt emélt szót, hogy gépét elfelejtették bevonni a tervszerű megelőző karbantartásba, és a rossz gép a munka minőségének rovására megy.

a szakszervezeti szervek és a gazdasági vezetők megvizsgálták a bejegyzett javaslatokat és intézkedtek. a bejegyzéstől számított két napon belül a szerelők kijavították a zuhanyozó keverőcsapját, a műhelyben már rend van, az utban lévő kábeldobokat helyükre rakták. az illetékesek utasítást adtak a tmk-nak, hogy a jövőben rohacsek jánosné gépét is rendszeresen tartsák karban, néha esetén javítsák ki. a hiányzó alkatrészek például a gyorsan kopó géptengelyek utánpótlása már nehezebb probléma, de a gyár vezetői ezt is rövid időn belül orvosolni kívánják. a naplóba történt bejegyzések elintézéséről egyébként a legközelebbi termelési tanácskozáson tájékoztatják a műhely dolgozóit. /mti/

- . -

9.40/-n

-15-

le

11^u
B

bb 30. motivum-gyűjtemény, tervező részleg a mezőkövesdi matyó háziipari szövetkezetben

vid/tné/m/fm

1965. február 24.

a mezőkövesdi matyó háziipari szövetkezetben két éve kezdtek meg a gazdag matyó formakincs összegyűjtését. a mezőkövesdi, a tardi, a szentistváni és a szemerei himzés színben, formában, elrendezésben eltért egymástól. a hagyományos szücsös mintákon kívül egy-egy nires himzőasszony számos új variációt is készített. leghíresebb volt közöttük néhai kis jankó néni, s nem kisebb hírnévnek örvend most a mezőkövesdi csuhai józsefné, a tardi lévai józsefné és a szemerei juhász jánosné.

matyó földön egyre kevesebb lesz a régi mintákat, egykori himzésformákat ismerő íróasszonyok száma. most a szövetkezet gyűjteményt állít össze az általuk készített rajzokból. csupán a matyó rózsák formáiból, elhelyezésük módjából, más mintákhoz történő kapcsolásból csaknem háromszáz variációt gyűjtöttek össze. a matyó himzés élő művészet napjainkban is, új és új minták születnek az ügyeskező, teremtő fantáziájú íróasszonyok munkája nyomán. ezeket is a gyűjteményben őrzik.

eddig már mintegy 2500 darabból álló motivumgyűjtemény segíti a háziipari szövetkezet tervező részlegének munkáját. kertész istvánné, pólik mihályné és kalló borbála - az alig 20 éves három tervező - az íróasszonyok által megőrzött formakincs felhasználásával tervezi azokat a mai ízlésnek megfelelő, korszerű díszítő motivumokat, amelyek több mint husz országban teszik kedvelté a matyó népművészeti tárgyakat. valamennyien „himző családból”, származnak. mindhármuk édesanyja a szövetkezet alapító tagja.
/mti/

bb 33. hidraulikus kézi emelő teherautók rakodásához

vid/lk/m/ki

1965. február 24.

két győri ujtó, cseh istván és máj dezső - akiknek vagonkikaroló géplapátja már széles körben elterjedt - most hidraulikus karos emelőt szerkesztett, ugyancsak a nehéz fizikai munka könnyítésére. a karos emelő bármely teherautóra, vagy elektromos targoncára felszerelhető. teljes gémkinyúlásnál 300 kiló, kisebb távolságból 500 kiló terhet bír felemelni és körbe forgatva legfeljebb 2.6 méter magasságban elhelyezni./mti/

9.44/-n

-16-

le

bb 21. fokozzák az öntözés hatékonyságát a keleti főcsatorna mentén
vid ká sk vm 1965. február 24.

a keleti főcsatorna vizének felhasználásával évente 75.000 holdat öntöznek hajdu-bihar megyei állami gazdaságaiban és termelőszövetkezeteiben. mivel a tiszalöki öntözőrendszer szabotcs, szolnok és békés megyébe is szállít nagymennyiségű öntözővizet, a jelenlegi kiépítettség mellett az öntözött területet nem lehet gyorsabb ütemben növelni. viszont nagy tartalékok és lehetőségek rejlenek az öntözés hatékonyságának fokozásában. ezen a téren akarnak előrelépni a nagyüzemek, s az idei terveket már ennek megfelelően állítják össze. mindenekelőtt az öntözési fordulókat gyorsítják. az elmúlt esztendőben az öntözött területnek alig egynegyede kapott háromszor mesterséges csapadékot. a tiszántúli vízügyi igazgatóság most minden gazdasággal szerződést köt az igényelt öntözővizre és ennek ismeretében „órarendet”, állítanak össze a vízkivételi helyeken. ezáltal biztosítani tudják, hogy a főcsatorna alsó szakaszán is megfelelő mennyiségű víz álljon rendelkezésre. az összterület több mint felén esőszerű öntözést alkalmaznak, s itt van a legnagyobb lehetőség az öntözési fordulók gyorsítására. tavaly akadtak ugyanis olyan öntözőgépek, amelyek teljesítménye az 500 üzemórát sem érte el. sok időt vett igénybe az „áttelepítés”, is, mert nem volt elegendő hozzáértő ember. a mostani téli tanfolyamokon több mint 100 embert képeznek ki az öntözőgépek kezelésére, ezenkívül 500 felnőtt és 200 mezőgazdasági tanuló szerez öntözéses szakmunkás bizonyítványt./mti/

bb 22. zenei monográfia a tamburamuzsikáról

vid j vm fm

1965. február 24.

érdekes zenei monográfia látott napvilágot baján. a több mint 60 oldalas füzet - amelyet volly istván, ismert népzene kutató írt - a délszláv népi kultúra egyik „gyöngyszeme”, a tamburamuzsika kialakulását, történetét ismerteti. a monográfia szerint baján és környékén már az 1700-as évek elején divott a tamburázás. virágzásának kora azonban a múlt század közepére esik. több mint 100 éve működnek tamburazenekarok baján. jelenleg két ilyen együttese van a városnak: a tiz tagu felnőtt és a nusz tagu ifjúsági tamburazenekar.

a tamburázással kapcsolatos régi szokások közül nagyon sok mindmáig fennmaradt a városban. így például az ifju tamburások játszanak minden évben a bunyevácok február 3-i újévi ünnepén, nuszvetkor pedig hangszerrel a hónuk alatt járják a lányos házakat a fiatalok. az ifjúsági tamburazenekar 12 éve működik, s jelenleg körülbelül 150 zeneszámot tartalmazó repertoárjuk van.

a tamburamonográfiát elküldik az ország más vidékeire - a pest környéki falvakban, a baranyai és a tolnai községekben - működő délszláv művész-együtteseknek is./mti/

9.52/-n

-17-

11.10 B

le

bb 31. rendelőintézeti asszisztensképző szakközépiskolai osztály
komárom megyében

vid/tné/m/fm

1965. február 24.

komárom megyében az 1965-66-os tanévben tovább fejlődik a középiskolai hálózat. a már működő 18 tanulócsoporton kívül két újabbat szerveznek a tatabányai gimnáziumban. az egyikben az érettségi bizonyítvánnyal együtt rendelőintézeti asszisztensi oklevelet szereznek a fiatalok. a négy év alatt kétezer órát töltenek majd gyakorlati munkával. másfél éven át az iskolában erre a célra berendezett ugynevezett demonstrációs teremben tanulnak. itt az elméleti órákat orvosok, a gyakorlati képzést asszisztensek tartják. azután rendelőintézetekben, körzeti rendelőkhöz sajátítják el a tudnivalókat. a másik új osztályban autószerelő és gépjármű-villamosági ismeretekből szereznek szakmunkásbizonyítványt a tanulók. így jövőre már több mint 700 fiatal vesz részt a megyében szakközépiskolai oktatásban.

továbbfejlődik a gyakorlati oktatás a gimnáziumokban is. az új elsőosztályosok jövőre már kivétel nélkül résztvesznek ebben. 21 osztályban lesz „öt plusz egyes”, rendszer, tízben pedig heti két órai gyakorlati foglalkozást tartanak. ezek az órák új tantárgyakkal, így könyvkötéssel, rádiószereléssel bővülnek. /mti/

bb 32. új gyár építését kezdik meg a tiszai vegyikombinátban

vid/lk/m/ki

1965. február 24.

a tiszai vegyikombinátban a következő években polietilén gyárat építenek. az új üzemen rosszminőségű benzintől, különböző vegyi eljárásokkal, évente 24.000 tonna olyan műanyagot készítenek, amelyet a hazai ipar szinte minden területén gazdaságosan hasznosíthatnak. így például a polietilén zsákokba csomagolt nagy hatóanyagú nitrogén műtrágyát az időjárástól függetlenül akár a földeken is hosszabb ideig tárolhatják, s így nem kell külön raktárakat építeni. az új gyár két nagy létesítményből, polimér és etilén üzemből áll majd. az etilén

üzem gépi berendezéseinek egy része már megérkezett a szovjetunióból. ezért az idén - előreláthatólag a nyári hónapokban - szovjet tervdokumentáció felhasználásával megkezdik az etilén üzem építését. az ország első polietilén gyára a harmadik ötéves tervben készül el. /mti/

-18-

10.00/-n

115
P-c

Se

bb 29. iskolaszanatórium mikosd-pusztán

vid/j/m/fm

1965. február 24.

a zala megyei mikosd-pusztán levő egykori földesuri kastélyt az utóbbi években különböző tanfolyamok tartására használták. most a szót jelentős anyagi költséggel iskolaszanatóriumot rendezett be a kastélyban. az intézményben háromietes váltásban 100-100 alsótagozatos - szanatórium gondozásra szoruló - diák kap helyet. a gyerekekkel három általános iskolai tanár is foglalkozik, hogy ne maradjanak el tanulmányaikban. /mti/

bb 35. muzeumi emlék lett a körtvélyespusztai cselédlakás

vid/j/m/fm

1965. február 24.

vas megyében jánosházától két kilométerre van körtvélyespuszta. a felszabadulás előtt gróf erdődy sándor cselédei éltek itt nyomoruságos viskóikban. azóta megváltozott a volt cselédemberek sorsa: a termelészövetkezet biztos jövedelmet, nyugodt életet nyújt nekik. otthagyták a rossz emlékű pusztát, s jánosházán sorra új, modern családi házakat építettek, új lakónegyedet hoztak létre a községben. már az utolsó cselédházból is kiköltöztek a lakók. a jánosházi helytörténeti munkaközösség az utolsó körtvélyes-pusztai cselédlakást lefényképezte, hogy megörökítse az utókornak. a képes tablót a vármuzeumban helyezték el; muzeumi emlék lett a pusztai, sok nyomort, nélkülözést látott cselédlakás. /mti/

bb 36. harc a szögmásodpercekért

vid/lk/m/ki

1965. február 24.

érdekes kísérleteket folytatnak a magyar tudományos akadémia sopronban működő geodéziai kutató laboratóriumában a külföldön is rendkívül keresett magyar műszer, a giró-teodolit, tökéletesítésére. az északi irány meghatározására szolgáló műszert - amely a soproni laboratórium közreműködésével a magyar optikai művekben készül - a földméréseknél, az ipari geodéziában, földalatti méréseknél stb. használják. a műszer segítségével 15-20 szögmásodperc pontossággal lehet az északi irányt meghatározni. az intézet munkatársai a pontosság további növelésén dolgoznak. a kísérletek során sikerült elérniük, hogy laboratóriumban a műszer 2-3 szögmásodperces pontossággal működik. jelenleg azt kutatják, melyek azok a tényezők, amelyek a terepi méréseknél befolyásolják a műszer működését. /mti/

10.04/-n

-19-

115
P-c

Se

bb 34. gyorsított burgonyanemesítés - hét helyett két esztendő
elegendő ahhoz, hogy az új hibrid országos fajtakísérletbe
kerüljön

vid ká sk vm

1965. február 24.

a burgonyanemesítésben az új fajta előállítására rendkívül nosza-
dalmas folyamat. a kutató intézetekben, növénynemesítő telepeken
nemcsak hazai, hanem nemzetközi viszonylatban is hét év az előirt
nemesítési idő. ezt követi az országos fajtakísérlet. a hét éves
szakasz első évében végzik el a keresztezést, a második évben a
magoncokból válogatják ki a legmegfelelőbbeket. a harmadik eszten-
dőben ellenőrzik, mennyire ellenálló a virussal szemben, a következő
szakaszban az ökológiai leromlást, valamint a fitoftóra fertőzésre
való hajlamot vizsgálják. további három év kell az agrotechnikai
módszer kidolgozásához és a szaporításhoz.

sárvári István, a kesztelyi agrártudományi főiskola növényneme-
sítő telepének vezetője rendkívül jelentős, új módszert dolgozott
ki. különböző eljárások alkalmazásával a hét éves nemesítési időt
két évre csökkentette. éveket takarított meg azzal, hogy gondos
vizsgálatoknak vetette alá a szülőpárokat. kvarclámpás analízissel
állapította meg, hogy mennyire hajlamosak az ökológiai leromlásra,
valamint azt, hogy melyek azok a domináns tulajdonságok, amelyek a
hibridek sajátosságait alkotják majd. a vizsgálatok után csak azo-
kat az egyedeket keresztezte, amelyek utódai feltehetően a legjobb
tulajdonságokkal rendelkeznek. így feleslegessé vált az első évek
válogatása. a gyors szaporítást úgy biztosítja, hogy a burgonyagumót
a rügyek mentén feldarabolja, vegyszerek segítségével megszünteti a
nyugalmi állapotot és ugyanazon ősszel vírusokkal fertőzve ismét az
üvegnázak földjébe ülteti. a második év őszi vetése már a szapori-
tást szolgálja./mti/

bb 37. új fajta hőszigetelés vasuti kocsi-
knál

vid lk vm ki

1965. február 24.

a vasuti személykocsi külső vastemez burkolata és belső fala
közötti hézagot hőszigetelő anyaggal töltik ki. erre a célra ezidő
szerint több centiméter vastagságú műanyaghabot, úgynevezett
iporkát használnak az exportkocsikhoz a wilhelm pieck járműipari
művekben. az iporkát megfelelő méretre darabolják és nedvszívó
tulajdonsága miatt pvc fóliába csomagolják, negesztik. külön mű-
helyben 40-50 ember foglalkozik „iporkázással”.

/folyt. köv./

10. 10/-n

-20-

115
P.

/bb 37. új fajta... 1. folyt./vm

a távlati fejlesztési főosztályon új technológiát dolgoztak
ki a hőszigetelésre. egy nemzetközi forgalmu oszsd kocsi választot-
tak a kísérlet céljára. az északmagyarországi vegyiművek segítségével
- miután ők rendelkeznek ezidő szerint a szükséges angol gyártmányu
készülékkel - sűrített levegő nyomásával poliuretán folyadékot és
habosító vegyszert visznek fel a kocsiszekrény belső falára. a
folyadék egy percen belül habosodik, kiterjed és nyomban meg is
szárad. a poliuretán habrétegre kerül a formica nevű kemény műanyag-
borítás.

az új fajta szigetelési eljárást néhány dolgozó gyorsan elvégez-
heti és mivel a poliuretánnal szervesen hozzátapad a vastemezzekrény
belső felületéhez, rozsdásodás elleni mázolásra sincs szükség. az
új eljárást üzemszerűen a kísérleti kocsi kipróbálása után vezetik
be a wilhelm pieck járműipari művekben./mti/

- . -

-21-

115
P.

le

le

bb 38. az idén 34 millió forint értékű importanyagot akarnak megtakarítani a dunai vasműben

vid lk vm ki 1965. február 24.

a dunai vasműben az idén külön importtakarékosági tervet készítettek. eszerint a nagyolvasztóműben újabb technológiai intézkedésekkel a kokszt, - az acélműben a fűtőolaj-fogyasztást akarják csökkenteni, a tűzállóanyaggyárban pedig tervszerűvé teszik a könnyű samott téglák gyártását. a külföldi gyártmányú alkatrészek és géptartozékok hazai beszerzésével, illetve ezeknek az alkatrészeknek a vasműben történő előállításával is az importtakarékoságot segítik. a meleghengerűben a hengerimport csökkentésére törek-szenek azzal, hogy a kisélejtezett hengereket felújítják, ismét használhatóvá teszik. a profilhajlító gépekhez a drága külföldi szerszámok helyett házilag, a vasműben gyártanak szerszámokat, különböző nenger-garnitúrákat. a csőhajlító üzemben a hegesztéshez használt külföldi fedőport helyett belföldit használnak. ezekkel és egész sereg más technológiai intézkedéssel, észszerűsítéssel az idén mintegy 34 millió forint értékű importanyagot akarnak megtakarítani./mti/

- . -

bb 39. a carmen főpróbája az operaházban

t ol tm vm zs 1965. február 24.

szerdán délelőtt tartották az operaházban a felújított carmen főpróbáját. a felújítás rendezője mikó andrás, a díszleteket forrai gábor, a jelmezeket szeitz gizella tervezte. a főpróba közönsége nagy tapssal fogadta a produkciót, amelynek főbb szerepeit szabó anita, ilosfalvy róbert, lászló margit, és melis györgy énekelte. a főpróbán a zenekart lamberto gardelli vezényelte./mti/

- . -

bb 40. tanácskozás a tavaszi munkák előkészületeiről

k cs sk vm ká 1965. február 24.

a megyei tanácsok végrehajtó bizottságainak elnökhelyettesei és mezőgazdasági osztályvezetői, valamint az mszmp megyei bizottságainak mezőgazdasági osztályvezetői szerdán a földművelésügyi minisztériumban országos értekezleten vettek részt. a minisztérium vezető szakemberei és a megyei vezetők a soron következő kora tavaszi munkák előkészületeiről, a sürgős intézkedésekről, tennivalókról tárgyaltak. különös hangsúlyt kaptak a tanácskozáson az őszi gabonavetések gondos ápolásával, fejtrágyázásával és növényvédelmével kapcsolatos feladatok, valamint a pocokfertőzés felszámolását célzó közös védekezés megszervezése./mti/

- . -

12.40/-n

-22-

le

bb 41. időjárásjelentés

gg/m

1965. február 24.

a meteorológiai intézet jelenti február 24-én, szerdán 13 órakor:

ismét erős éjszakai lehülés

nyugat- és közép-európában túlnyomóan felhős, párás, sokfelé ködös az idő. európa többi részein ciklonok következtében erősen felhős, csapadékos, sokfelé szeles időjárás uralkodik európa nyugati és keleti részei között nagy hőmérsékleti különbségek alakultak ki. ma reggel 6 órakor például londonban plusz 3, frankfurtban mínusz 1, bécsben mínusz 9, kievben mínusz 15, moszkvában mínusz 17 fokos hőmérsékleteket mértek.

nazánkban tegnap általában felhős idő volt. az ország keleti felében néhány helyen kisebb havazást észleltek és itt napközben sem emelkedett a hőmérséklet plusz 1- mínusz 4 foknál magasabbra. máshol plusz 1- plusz 5 fokos maximumok alakultak ki. ma hajnalban az ország területén mínusz 4 és mínusz 13 fok között mindenféle hőmérsékleti érték előfordult. hegyeinken az elmúlt 24 óra folyamán a hótakaró vastagsága lényegesen nem változott. ma délelőtt országszerte felhős, párás, helyenként ködös, hideg az idő.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke mínusz 1.5 fok volt, a sokévi átlagnál 3.5 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 milliméter, nem változik.

várható időjárás csütörtök estig: felhős, párás, a reggeli órákban helyenként ködös idő. többfelé, elsősorban csütörtökön havazás. mérsékelt, holnap kissé megélénkülő és észak-nyugatra forduló szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 6 - mínusz 11, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap mínusz 3-plusz 1 fok között.

a duna vizállása szerdán délelőtt 11 órakor budapestnél: 188 centiméter. /mti/

- . -

13.15/-n

-23-

14.05 Cse

le

bb 42. a szerkesztőségek figyelmébe!

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk Fehér Lajos elvtársnak a szerdai politikai akadémián elmondandó „a mezőgazdaság három éve„ című beszéde rövidített változatát.

a beszéd csak jelzésre használható fel!

x x x

a mezőgazdaság három éve

Jó három év telt el azóta, hogy befejeztük a falu szocialista átalakítását. Joggal foglalkoztatja közvéleményünket az a kérdés: a mezőgazdaság szocialista átszervezése mennyiben váltja be a nozzá fűzött reményeket, mit értünk el három év alatt a mezőgazdaság fejlesztésében, noyan váltjuk valóra e területen a kongresszus által, ezt követően a központi bizottság múlt év februári határozatában kijelölt feladatokat.

Meggyőződéssel elmondhatjuk - mert ez felel meg az igazságnak -, hogy fiatal szocialista mezőgazdaságunk, ha kezdeti eredményekkel is, de már bizonyít, az átszervezés befejezése óta, 1961-hez viszonyítva a mezőgazdaság teljes termelése három év alatt 10,1 százalékkal emelkedett, az évi növekedés 3,3 százalék, a felvásárlásé 6 százalék.

az alapvető cikkek közül a háboru előtti évekhez viszonyítva a hús- és tejfogyasztás csaknem 80 százalékkal nőtt, sertéshúsból a jelenlegi fogyasztás több mint kétszerese az akkorinak, a cukorfogyasztás háromszorosára, a tojásé kétszeresére nőtt, a tejfogyasztás pedig negyedannyival nagyobb, annak ellenére, hogy ma egymillióval több lakost kell ellátni, az egy lakosra eső fogyasztás jelenleg lisztből 136, cukorból 29, húsból 50, kg, tejből - vajjal együtt - 135 liter, zsiradékból 24, zöldségféléből 77, burgonyából 88, gyümölcsből 66 kilogramm.

Magyarország nyersanyagban szegény ország, a szocialista országokba irányuló mezőgazdasági és élelmiszerexportunk nagy része a nyersanyagok importjának ellentételeként szerepel. A fejlett tőkésországokból való behozatalunk körülbelül felét mezőgazdasági termékek exportjával egyenlítjük ki.

az össznépgazdasági exporton belül a mezőgazdasági termékek részaránya 1961-ben 19 százalék volt, tavaly 21 százalék: abszolút értékben 3,1 milliárd devizaforint körül alakul.
/folyt.köv./

14. 10/-n

-24-

14. 10. 1961
A. C.

bb 42. /a szerkesztőségek ... 1. folyt./

1964-ben mezőgazdasági exportunk 52 százaléka baráti országokba, 48 százaléka pedig tőkés piacra irányult.

mezőgazdasági kivitelünk az utóbbi években növekedett, de nőtt a mezőgazdasági behozatal is, jelentős mennyiségben importálunk fehérjetakarmányokat s abraktakarmányt. ezzel együtt is azonban a mezőgazdasági és élelmiszeripari kivitel és behozatal egyenlege jelentősen aktív, s az átszervezés befejezése óta 1961-hez viszonyítva kétszeresen 32 százalékkal nőtt.

a mezőgazdaság belterjesítésének fő célja és közvetlen feladata: az egységnyi területre jutó termelési érték növelése a nagyobb hozamok, a gazdaságosabb ráfordítások, tehát a termelékenyebb munka révén. igaz az, hogy a kgst tagországok között az egy lakosra jutó mezőgazdasági teljes termelést tekintve - az 1959-62-es évek átlagos indexei alapján - a magyar mezőgazdaság első helyen áll, az egy hektár szántóterületre jutó termelés alapján pedig a harmadik helyen. ennek ellenére a mezőgazdasági munka termelékenységét tekintve mégis jelentős mértékben el vagyunk maradva a fejlett mezőgazdasággal rendelkező országok színvonalától. a mezőgazdasági munka termelékenysége - különösen, ha hosszabb időtávlatot veszünk összehasonlítási alapul - lassabban fejlődik, mint az iparé. az 1949-es évhez viszonyítva az egy ipari dolgozóra jutó bruttó és nettó termelés 1964-re 241,1, illetve 218,1, százalékra nőtt, az egy mezőgazdasági keresőre jutó bruttó és nettó termelésé pedig 203, illetve 163,6 százalékra.

javult és változott az a kép a mezőgazdaság átszervezése után, amikor az egy ipari dolgozóra jutó bruttó és nettó termelés 1961-től számítva 1964-re 13,2, illetve 12,9 százalékkal nőtt, az egy mezőgazdasági keresőre számított bruttó és nettó termelés 21,3, illetve 18 százalékkal növekedett. ebben benne van mindenekelőtt az, hogy a faluról való eláramlás következtében kevesebb mezőgazdasági kereső állítja elő a nagyobb termelési értéket. de a munkatermelékenység növekedésében már jelentkezik a nagyüzemi mezőgazdaságba három év alatt befektetett műszaki anyagi eszközök és a gazdálkodás javulásának termelésnövelő hatása is.

e fejlődés ellenére a mezőgazdasági munka termelékenységén állandóan és sokat kell még javítanunk.
/folyt.köv./

14. 22/-n

-25-

14. 10. 1961
A. C.

A. C.

bb 42. /a szerkesztőségek ... 2. folyt./ m

a múlt évben a szántóterület 26,7 százalékán termeltünk kenyérgabonát s az elért 10,7 mázsás búzatermés, ha szűkösen is, fedezi az ország kenyérgabonaszükségletét az új termésig.

ehhez nozzájárult a felvásárlás hatásfokának örvendetes növekedése: az összes kenyérgabonatermés 62 százalékát sikerült központi készletbe vinnünk.

a továbbiakban az a feladat, hogy ezt az eredményt állandósítsuk. közvetlen célunk, hogy a jelenlegi vetésterület tartásával, a buza termésátlagát mielőbb 12-13 mázsás, a rozsét kétmázsás szinten állandósítsuk.

nem alakult kielégítően takarmánytermelésünk. főleg emiatt az utóbbi években jelentős mennyiségű abrakimportra szorultunk, és szorulunk még egy darabig. fiatal szocialista mezőgazdaságunk ugyanis - s ezt be kell látni - 9 millió holdnál is kisebb szántóterületen mindent egyszerre nem képes megoldani.

a jelenlegi vetésszerkezet változatlan nagysága mellett van lehetőség a takarmánytermés növelésére az átlaghozamok emelésével. ez az útja a takarmányozási gondjaink megoldásának.

a kertészeti kultúrák fejlesztésének, nagy biztonságot ad a nasszu lejárata magyar-szovjet államközi egyezmény. ennek eredményeként 1970-ben friss gyümölcsből tizenegyszer annyit szállíthatunk a szovjetunióknak mint amennyit tavaly szállítottunk. nasonlőképpen jóval többet exportálhatunk más kertészeti termékekből és konzervekből is.

a második ötéves tervben az eredetileg előírányzott 34,4 milliárd forinttal szemben ténylegesen - a vízügyet és az erdőgazdálkodással együtt - 43,5 milliárd forintot használunk fel mezőgazdaságfejlesztési célokra.

/folyt.köv./ n

14.35/-n
14.45/-n

-26-

bb 42. /a szerkesztőségek ... 3. folyt./ m

az utóbbi négy évben mintegy 15 milliárd forintot fordítottunk a mezőgazdaság számára nélkülözhetetlen nagyüzemi erő- és munkagépek beszerzésére. e nagy összeg a második ötéves terv időszakában kerekén 40 000 darab új traktor, 6 500 darab kombájn és sok ezer munkagép termelésbe való állítását jelenti. ennek eredményeként az egységnyi traktorra jutó szántóterület az átszervezés befejezése óta 172 katasztrális holdról 105-re csökkent. 1963-tól ez év végéig 700 millió forintot fordítottunk a gépjavitó állomások fejlesztésére, felszerelésére.

a második ötéves terv időszakában 15 milliárd forint értékű épület létesül a mezőgazdasági üzemekben. ez kb. 400 000 új szarvasmarha-férőhelyet, 1,5 millió sertésférőhelyet, 710 000 junférőhelyet, 220 000 négyzetméter alapterületű baromfiólat, 38 000 vagon magtárt, és 65 000 vagon górért jelent.

mezőgazdasági építkezéseinknek általános és nagy fogyatékos-sága az, hogy az épületek gazdaságosabb üzemeltetését szolgáló járulékos beruházások igen sok helyen nem épültek meg.

a mezőgazdasági termelés anyagi-műszaki megalapozásában fontos helyet foglal el a kemizálás.

az idén a műtrágyafelhasználás a tavalyi szinten mozog: mintegy 1,6 millió tonna áll a mezőgazdaság rendelkezésére. minden egyes megművelt katasztrális hold földre az idén 175 kg vegyes műtrágya jut, szemben az 1961 évi 103 kg-mal. mindjeban elterjed a mezőgazdaságban a növényvédőszer használata is. tavaly több mint 4 millió katasztrális hold területen végeztek nálunk növényvédő munkát. az utóbbi négy évben 626 ezer kat. holdon végeztünk talajjavítást. az idén további 200 ezer kat. holdnyi talajt kívánunk megjavítani.

/folyt.köv./

14.45/-n

-27-

14.45/-n

li

/bb 42. a szerkesztőségek.....4.folyt./vm

a múlt év végéig 480 ezer kat. holdra nőtt az öntözésre berendezett terület nagysága. az öntözőberendezések azonban nincsenek kellőképpen kihasználva.

az utóbbi évek nagyarányú mezőgazdasági beruházásai során közvéleményünk többször is felvetette és felveti ma is: vajon megtérül-e a mezőgazdaság fejlesztésére fordított sok milliárd forint? vagy nem fordíthatjuk volna-e ezt az összeget más hasznosabb beruházásokra?

mélyszéles meggyőződés, hogy a mezőgazdasági termelés fejlődésében, az ország élelmiszernel való ellátásában, a gyorsan fejlődő mezőgazdasági exportban az utóbbi években elért kezdeti eredmények ismeretében - minden meglévő nem kevés baj és nehézség ellenére - máris igennel lehet és kell válaszolni erre a kérdésre. a kérdést nem is lehet úgy feltenni, hogy érdemes-e, szabad-e mezőgazdaságunkban beruházni. a kérdés eleve csak úgy vetődhet fel, hogy e nagyarányú befektetések segítségével, azok teljes kihasználásával hogyan lehet olcsóbban gazdaságosabban megtermelni a mezőgazdasági terményeket és termékeket.

világviszonylatban 25 év alatt a mezőgazdasági termelés 40 százalékkal nőtt. ez az anyagi-műszaki bázis állandó jellegű növelése alapján ment és megy végbe. a modern mezőgazdaság megteremtése és üzemeltetése nagy beruházásokat igényel. a mezőgazdasági nagyüzem ugyanis a mezőgazdasági termelés sajátos természetéből következően - a gépek időszakos kihasználása, hosszú termelési ciklus - több iparágat megelőz az egy forint termelési érték megteremtéséhez szükséges állóeszköz-szükségletben.

eddigyi beruházásaink nagy része még mindig a kisparaszti gazdálkodásból a nagyüzemre való áttérés költsége, amely nem jelent abszolút termelői kapacitásbővítést, hanem lényegében csak a régi kisüzemi kapacitások pótlását. így például az eddig felépített nagyüzemi istállók - a tenén- és sertésférőhelyek száz százaléka, a tojóférőhelyek mintegy 70 százaléka -, a kisárutermelő mezőgazdaság átszervezésével feleslegessé vált termelői kapacitás, magyarul: a parasztistállók pótlását szolgálta - igaz, hogy korszerűbb szinten.

az utóbbi években a népgazdaság erőforrásait nagy mértékben igénybe vevő mezőgazdasági beruházások zöme, tehát valójában csak kapacitáspótlást jelentett. lényegében az öntözött területek növelésére, a talajjavításra, talajvédelemre, a kemizálásra, a nagyüzemi árutermelő gyümölcs- és szőlőtelepítésekre fordított összegek, valamint a gépesítésből, az építkezésekből származó agrotechnikai és technológiai előnyök tekinthetők közvetlenül termésközpontú tényezőknél.

/folyt.köv./

14,55/m

15.25
Cse

- 28 -

le

/bb 42. a szerkesztőségek.....5.folyt./vm

szeretném a figyelmet felhívni arra is, hogy az átszervezés befejezése óta 3 év alatt, a 10 százalékkal emelkedő bruttó termelési értéket, egyidejűleg a 18 százalékos felvásárlási növekedést a mezőgazdasági dolgozók számának jelentős csökkenésével értük el.

a mezőgazdasági beruházások megtérülésének kérdése tehát igen súlyos probléma. bonyolulttá teszik a fennálló árviszonyok is, amelyek pozitív hatása és fogyatékosai természetesen nagyban meghatározzák, milyen mértékben térülnek meg a mezőgazdasági beruházások.

az előbb elmondottak hangsúlyozását azért láttam szükségesnek, hogy közvéleményünk kellő türelemmel tekintsen a mezőgazdasági beruházásokra. szükségesnek látom a probléma másik oldalának hangsúlyozását is. azt, hogy a mezőgazdaság dolgozói és vezetői mindent kövessenek el a nagy népgazdasági erőfeszítésekkel eszközölt drága beruházások eddiginél sokkal jobb kihasználására.

az elkövetkezendő években egyik fő gazdaságpolitikai célunk legyen: az elmaradt, halaszthatatlanná vált kiegészítő járulékos beruházások megépítése az istállóknál, az öntözésben, a burgonya-, a dohánytermesztésben, a nagyüzemi zöldség, gyümölcs-, szőlőtermesztésben. ugyanezt meg kell építeni a kapcsolódó népgazdasági ágazatokban és a felvásárló kereskedelemben is. halaszthatatlanná vált elmaradott mezőgazdasági gépiparunk bizonyos korszerűsítése, szükség van a hazai műtrágyagyártás és növényvédőszer gyártásának erőteljes továbbfejlesztésére, tovább nem odázható feladat a felvásárlás jelentős technikai elmaradottságának megszüntetése. a népgazdaság minden érintett, a mezőgazdasággal kapcsolódó ágazatának céltudatos együttműködésére, összehangolt fejlesztésére, terveköttelezettségeik hiánytalan, jó minőségben és időben történő teljesítésére van szükség ahhoz, hogy a nagyüzemi szocialista mezőgazdaság a belterjes gazdálkodás útján bátran előrehaladva, eredményesen teljesíthesse az ország ellátásában, az ipari nyersanyagok megtermelésében, a baráti és tőkés exportban reá háruló növekvő feladatokat.

fenér Lajos ezután az állami gazdaságokról szólva kiemelte:

az állami gazdaságok irányítási rendszerét korszerűsíteni kell olyan értelemben, hogy növekedjen a helyi vezetők önállósága, jogköre és felelőssége. a túlzott mértékben elszaporodott tervmutatók számát csökkenteni kell, ugyancsak a felduzzadt adminisztrációt is.

a bérezést úgy lenne helyes továbbfejleszteni, hogy a dolgozót nemcsak a munkamivellet mennyiségi teljesítésében tegyék érdekeltté, hanem a termelési eredményekben, a hozamok növelésében és a termelési költségek csökkentésében is.

/folyt.köv./ I az élelmiszeripar korszerűsítésére.

15.00/a

- 29 -

15.25
Cse

le

/bb 42. a szerkesztőségek....6. folyt./vm

a gazdaságokban - a túlzások elkerülésével az eddiginél megfontoltabban - tovább kell folytatni az üzemeken belüli koncentrációt és a szakosítást.

fenér Lajos ezután a termelőszövetkezetek gazdálkodásával foglalkozott.

mezőgazdaságunk teljesítőképessége döntő módon a szántóterület csaknem 80 százalékán gazdálkodó tsz-ek megerősítésétől, termelési színvonalának továbbfejlesztésétől függ.

a mezőgazdaság belterjes fejlesztésére hozott intézkedések megvalósításának eredményeként a tsz-ekben tovább javultak a termelés növeléséhez szükséges feltételek, erősödött a vezetés, nőtt a tagság önbizalma, munkakedve, összhangja, az elvégzett munka minősége. mindezek eredményeként a közös gazdaságok termelési és gazdálkodási színvonalának fejlődése gyorsabb az egész mezőgazdaság fejlődési üteménél.

szövetkezeteink beruházott vagyona a múlt évben csaknem 5 milliárd forintnyi gyarapodással együtt, jelenleg meghaladja a 31 milliárdot.

bebizonyosodott, s három év távlatában a falu népe meggyőződhetett a gyakorlatban arról, hogy a paraszti boldogulás valóban biztos és legcélravezetőbb útja a szövetkezeti gazdálkodás! a gazdaságilag meg nem erősödött tsz-ek fokozatos megszilárdítását kormányunk továbbra is egyik elsőrendű gazdasági és politikai feladatának tekinti. e szövetkezetek nagy része természetileg mostoha körülmények között: homokon, szíken vagy hegyvidéken gazdálkodik. e vidékek termelőszövetkezeteinek azt lehet és kell javasolnunk, hogy az eddiginél határozottabb lépéseket tegyenek a termelési szerkezet egyszerűsítésére. ennek alapján nagyobb gondot kell fordítani a hagyományos növények és állatfajták termelésének fejlesztésére.

e termelőszövetkezetekben egyik legnagyobb gond az, hogy - néhány kivételtől eltekintve - általában nincs megoldva a szakvezetés. kevés szakember vállalja ugyanis ezeknek az üzemeknek jóval nagyobb gondokkal járó vezetését. reméljük, a gyenge tsz-ekben munkát vállaló szakembereknek a tsz-től kapott alapjavadalmazáson felül navonta adandó, újszerű kiegészítő állami támogatás - javít ezen az állapotban.

szövetkezeti gazdaságaink egészséges továbbfejlődése azon múlik, milyen a vezetés: bírja-e a tagság bizalmát, erőskezi, határozott-e, s a tagsággal együtt intézi-e a közös ügyeit.

/folyt. köv./

15.12/- szb

-30-

15 45 P

/bb 42. a szerkesztőségek....7. folyt./vm

erőskezi, határozott vezetés és a szövetkezeti demokrácia nincs ellentétben egymással, sőt - kiegészíti egymást.

az a jó termelőszövetkezeti elnök, az a jó vezetőség, aki, illetve amely a közgyűlésen és a brigádmegbeszéléseken rendszeresen megtanácskozza a tagsággal a szövetkezet összes fontosabb tennivalóit. kikéri annak véleményét, megszívleli észrevételeit, felkarolja a jó kezdeményezéseket.

a szövetkezeti demokráciának azonban van egy másik oldala is. éspedig az, hogy a tagság a saját maga által, saját sorából választott vezetőség rendelkezéseit, a közgyűlési határozatokat hiánytalanul hajtsa végre.

a vezetésnek a tagság türelmes nevelése mellett, nagyon fontos eszköze az anyagi érdekelttség megfelelő alkalmazása.

az anyagi érdekelttség elvének helyes, rugalmas érvényesítése a mezőgazdaságban levő tartalékok feltárásának igen nagy lehetőségét rejti még magában, mert több és jobb munkára, valamint a családtagok minél nagyobb számban való bevonására serkent. fejlettségük mai színvonalán a tsz-ek legszívesebben és legeredményesebben az ugynevezett kombinált munkadíjazást alkalmazzák. nem a forma, a módszer a döntő, hanem a tartalom: az, hogy az alkalmazott módszer vagy módszerek segítsék a közös gazdaságok megerősödését és a tagok is elvégzett, becsületes munkájuk alapján találják meg számításukat.

a háztájival való törődés ugyancsak nagy figyelmet követel a tsz-vezetéstől. ezt a törődést nagyban megkönnyíti és elősegíti a háztáji bizottság megszervezése. helyes lenne, ha valamennyi szövetkezetünk megszervezné a háztáji bizottságot.

ahhoz, hogy a mezőgazdaságban a tervfeladatokat megvalósíthassuk, a tartalékokat jobban feltárhassuk, meg kell javítani a gazdasági vezetés határfokát, az irányító szervek munkájában is.

fenér Lajos a tervezés és a felvásárlás kérdéseiről szólva hangsúlyozta:

/folyt. köv./

15.15/m

- 31 -

15 50 P

bb 42./ a szerkesztőségek.../ 8.folyt./s

a tervszerű befolyásolás gazdaságpolitikai eszközei közül leghatékonyabbnak a felvásárlási árpolitika bizonyult. a mezőgazdasági felvásárlási árrendszer rugalmasságának továbbfejlesztése mellett nagy gondot kell fordítani a jövedelmi stabilitás fenntartására. különösen azokban az ágazatokban, amelyek a mezőgazdasági üzemektől több év alatt megtérülő jelentős befektetéseket kívánnak. ezeknél a termékeknél célszerű fokozottabban rátérni a több éves szerződés módszerére.

tudjuk, hogy a mezőgazdasági üzemek gazdálkodására legjobban a mezőgazdasági termelői árak hatnak. de azzal is tisztában kell lenni mindannyiunknak, hogy a felvásárlási árszint növelésének határt szab az, hogy az alapvető élelmiszerek fogyasztói árát jelenleg nem változtathatjuk és nem is akarjuk megváltoztatni.

a mezőgazdaság által felhasznált iparcikkek árának mérséklésében viszont az utóbbi időben született néhány jelentős intézkedés. így került sor a gyomirtó szerek, a takarmánykiegészítő szerek árának csökkentésére, ez év január 1-től a mezőgazdasági gépek árának 20 százalékkal való mérséklésére. valamivel nagyobb mérvű, 25-30 százalékos árszintcsökkentést, s ezzel együtt arányosítást jelent a mezőgazdasági gépek pótalkatrészeinek végrehajtott árrendezése.

gazdaságpolitikai eszközeink továbbfejlesztése céljából tett eddigi intézkedéseink azt az alapvető célt szolgálták, s azt kell szolgálnok a további intézkedéseinknek is, hogy a mezőgazdaságban a termelés alakulásával összefüggésben olyan jövedelmi színvonal alakuljon ki, hogy a mezőgazdasági üzemek nagy többsége bevételeiből fedezni tudja kiadásait, s a termelés bővítéséhez is megfelelő alapot tudjon képezni.

az árszínvonal, a hitel, az adó, az állami támogatás jelenlegi rendszere a legszorosabban összefügg egymással, sőt az egész népgazdaságban meglévő ár- és pénzügyi rendszerekkel. szükséges e mechanizmusok továbbfejlesztése, korszerűsítése. ezt azonban nagyon alapos tudományos vizsgálódásoknak kell megelőznie.

a mezőgazdasági termelés fejlesztésében, a tsz-ek megerősítésében vezető szerepük van a falun és a mezőgazdaság irányításában, a tanácsoknál dolgozó kommunistáknak.

/folyt. köv./

15.25/a

15.50R

- 32 -

bb 42./ a szerkesztőségek.../ 9.folyt./s

pártbizottságaink, pártvezetőségeink azonban nem vehetik át a tanácsosi vezetők, az állami gazdasági igazgatók, szakemberek tsz-elnökök tennivalóit. akkor dolgoznak helyesen, ha elsősorban pártpolitikai eszközökkel, politikai felvilágosító és szervező munkával igyekeznek segítséget nyújtani a gazdasági vezetésnek, de nem sajátítják ki azok feladatát. pártszervezeteinknek is igen fontos feladatuk, hogy politikai, ideológiai és kulturális nevelőmunkával a szövetkezeti parasztság eszmei fejlődését segítsék, meggyorsítsák.

ennek a munkának egyik igen fontos területe : a termelési versenymozgalmak szervezése, a szocialista brigádmozgalom erősítése.

a mezőgazdaságban előttünk álló feladatok megvalósításának igen fontos feltétele, hogy erősödjenek a falusi pártszervezetek is.

x x x

az utóbbi három esztendő jelentős szakasza mezőgazdaságunk történelmének. egy új fejezet lapjainak írását kezdjük el ezekben az években. nekiláttunk a korszerű nagyüzemi gazdálkodás megalapozásának, dolgozó parasztságunk sorsa jobbra fordításának.

nem csekély eredményeket értünk el a három év alatt, de nagyok a feladataink is. az ut jóval nagyobbik része, mezőgazdaságunk szocialista nagyüzemi rendszerének teljes kiépítése még előttünk van. ahhoz, hogy eredményesebben haladhassunk előre ezen az uton, szövetkezeti parasztságunk szorgalmas munkája mellett az eddigiekhez hasonlóan a jövőben is egész társadalmunk hathatós erőfeszítésére és támogatására van szükség./mti /

--

15.27/a

15.55R

- 33 -

ML

bb 43. „bevetették,, a mezei flottát csongrádban - első ízben szerződött tsz-ekhez a repülőbrigád

vid ká tr vm

1965. február 24.

az elmúlt években csongrád megyében csak az állami gazdaságokhoz szerződtek egész évre a repülőgépes növényvédő állomás brigádjai. most első ízben termelészövetkezetekkel is kötöttek egész évre szóló szerződést, s az idén rendszeresen megjelennek a repülőgépek a makói lenin, az uttóró, a kossuth és a józsef attila tsz-ek táblái felett. szerdán már munkába is álltak a repülő: a makói lenin termelészövetkezet kiszombori üzemegységében kezdték meg az őszi buza fejtrágyázását. a felszálló hely a marospartii legelő. a tervek szerint a négy makói közös gazdaságban csaknem 7000 holdnyi kenyérgabona területre szórnak műtrágyát. sorrendben azokat a földeket veszik előre, amelyekre - mély fekvésük miatt - traktorokkal nehezen tudnának rámenni. a 10.000 holdas hagymakörzetben sajátos célra is igénybe veszik a repülőgépeket: a peronoszpóra ellen a levegőből védekeznek majd.

a kedvező, szélcsendes időt kihasználva felszálltak a gépek a hódmezővásárhelyi állami gazdaságban is./mti/

-. -

bb 44. dobi istván táviratban köszöntötte kuwait állam emirjét

sk/zs/s nk

1965. február 24.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke, üdvözlő táviratban fejezte ki jókívánságait abdu llan al szalem al szabah-nak, kuwait állam emirjének a kuwaiti nemzeti ünnep alkalmából./mti /

-. -

bb 45. ismét megkezdték a nagypaneles házépítést dunaujvárosban

vid/lk/s ki hk

1965. február 24.

alapozás és a daru átállásítása miatt majdnem két hónapig szünetelt dunaujvárosban a nagypaneles házszervezés, a héten azonban ismét megkezdődött a nagypanelek kiszállítása a házgyárból. a dózsa györgy uti lakótelep szórád márton uti részén egy 56 lakásos épület összeszereléséhez fogtak hozzá. ehhez az építkezéshez a 33. építésvezetőség folyamatos termelés-szervezési ütemtervet dolgozott ki, amelyet a gyártás és szállítás összehangolására a házgyáriaknak is rendelkezésére bocsátott. a tervek szerint a négy lépcsőházas lakóház építését öt és fél hónap alatt fejezik be./mti /

15.50/s

16.20 *ae'*

-. -
- 34 -

bb 47. ülést tartottak békés megye országgyűlési képviselői

vid/j/s fm nk

1965. február 24.

az országgyűlési képviselők békés megyei csoportja szerdán ülést tartott békésen. meghallgatták dr. sós sándornak, a járási tanács vb. elnökének beszámolóját a községpolitikai munkákról, majd megvitatták a megye közéleti helyzetét, illetve felváltási helyzetét./mti /

bb 48. orvosbiológiai doktorok debrecenben

vid/j/s fm nk

1965. február 24.

szerdán a debreceni orvostudományi egyetem ünnepi tanácsülésén orvosbiológiai doktorokat avattak. oláh évát, az anatómiai intézet tanársegédét és kovács editet, az orvosi vegytani intézet adjunktusát dr. juhász pál rektor köszöntötte./mti /

bb 46. „mohácsért,, feliratu jelvény a társadalmi munkásoknak, verseny a „mohács legszebb utcája,, címért - a városi tanács végrehajtóbizottságának ülése

vid/tné/s fm nk

1965. február 24.

a mohácsi városi tanács végrehajtóbizottsága az idegenforgalom helybeli lehetőségeinek fokozottabb kihasználására hozott határozatot szerdai ülésén. nagy gondot fordítanak majd a dunapart tetszetős kiképzésére, a víziólet - az evezés és a horgászat - fejlesztésére, az enyhén lejtős, homokos parton és a csatlakozó nomokzátonyokon nagy kulturált strand kialakítására. a strandról sétanajót indítanak a mohácsi duna-kanyar megismertetésére. dunamenti hétvégi telepet alakítanak ki a várossal szembeni szigeti oldalon, itt eddig már negyven telek helyét jelölték ki. a csele patak és a duna találkozásánál, ii. lajos király emlékművének környékén további negyven telket parcelláznak. már az idei nyári szezonban több vendéglátó üzemet telepítenek át a mohács-szigeti nomoknyelvre. a város történelmi emlékeinek néprajzi nevezetességeinek bemutatására új muzeumot létesítenek.

ebben az évben mintegy 700 000 forint értékű társadalmi munkára számítanak a városban. versenyt indítanak a „mohács legszebb utcája,, címért, és „mohácsért,, feliratu emlékéremmel tüntetik ki a legkiválóbb társadalmi munkásokat./mti /

15.58/a

16.20 *ae'*

-. -
- 35 -

bb 50. fehér lajos előadása a párt politikai akadémiáján
hi/tné/s zs nk 1965. február 24.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának politikai akadémiáján szerdán fehér lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, miniszterelnökhelyettes, a mezőgazdaság három éve címmel előadást tartott. az építők róza ferenc művelődési házában rendezett előadáson megjelent rónai sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, németh károly, a központi bizottság titkára, továbbá a párt központi bizottságának, a forradalmi munkás-paraszt kormányának és az elnöki tanácsnak több tagja, politikai és társadalmi életünk számos ismert képviselője.

/ fehér lajos beszédét mai bb 42-es kiadásunkon közöltük.
az embargót feloldjuk! /
/mti /

--

bb 49. az elmúlt négy év gazdasági eredményeiről s az idei feladatokról tanácskozott a népfront bács-kiskun megyei bizottsága

vid/tné/s fm nk 1965. február 24.

szerdán kecskeméten ülést tartott a hazafias népfront bács-kiskun megyei bizottsága. a tanácskozáson részt vett bugár jánosné, a népfront országos tanácsának főtítkárnhelyettese, dr. glied károly, az mszmp bács megyei bizottságának titkára, dr. varga jeno, a megyei tanács vb. elnöke.

a megyei népfrontelnökség beszámolóját pozsgai imre al-elnök terjesztette elő. ismertette az elmúlt négy esztendőben elért gazdasági eredményeket. a fejlődés egészséges mozzanataként említette, hogy 1961 óta mintegy megkét-szereződött a nagy alföldi megye ipari termelése. ez idő alatt több mint tizenhatezerrel növekedett az iparban foglalkoztatottak száma, s jelenleg - az építőipart nem számítva - már 37.623 fő dolgozik a bács megyei tanacsi és a minisztériumi üzemekben.

általában javult a megye lakóinak életszínvonala. ezt egyebek között bizonyítja a 730 millió forintos takarékbetét-állomány, amely két- és félszerese az 1960. évinek, s az a csaknem 8.000 lakás, amely négy év alatt állami és magánereiből épült a megyében. /folyt.köv./
16.20/a

- 36 -

bb 49./ az elmúlt négy év.../ 1. folyt./s

a továbbiakban a megye mezőgazdasági termelésének alakulásáról, s az ezzel kapcsolatos idei feladatokról esett szó. bács-kiskun megyéből - mint az ország legnagyobb éléstárából - 1964-ben 2,3 milliárd forint értékű áru került a fogyasztókhoz, 15,5 százalékkal több az előző évinél. erősödtek a közös gazdaságok, növekedett a tsz-gazdák reáljövedelme. a megye termelőszövetkezetének fel nem osztható alapja négy év alatt 120 százalékkal nőtt. az idén további nagyarányú fejlesztési tervet valósítanak meg a megye mezőgazdaságában. csökkentik a szőlő- és gyümölcsstelepités ütemét, hogy nagyobb összeg jusson az ezzel kapcsolatos járulékos beruházásokra. a tervek szerint az idén 256.000 mázsa szőlő - termés elhelyezésére alkalmas tárolót és 200.000 mázsa kapacitáshoz új szőlőfeldolgozót építenek. ugyanakkor tíz százalékkal növelik a megye gépparkját. a tsz-ek egyebek között 450 erőgépet, 60 kombájnt, a szállítások megkönnyítésére pedig 600 pótkocsit vásárolnak.

az ülésen számos javaslat hangzott el a helyi tervek megvalósításának elősegítésére. hasznosnak látnák például, ha a népfront községenkénti közvéleménykutatás alapján kapcsolódna be a feladatok végzésébe. a helyi népfrontszervek az eddigieknél több segítséget nyújtanak a háztáji gazdaságokban folyó árutermeléshez. ezenkívül tovább szorgalmazzák a városok és falvak fejlesztésére, csinosítására indított mozgalmat, a községfejlesztési alapok tervszerű, helyes felhasználását. /mti /

--

bb 51. felnőtt a feladataihoz a magyar közgazdasági társaság - dr. vajda imre egyetemi tanár sajtótájékoztatója

tu /gk/s vg nk 1965. február 24.

a magyar közgazdasági társaság munkáját ismertette az újságírók előtt a társaság elnöke, dr. vajda imre egyetemi tanár szerdán délelőtt a magyar sajtó házában.

elmondotta többek között, hogy az utkeresés első évei után a társaságban tulajdonképpen csak 1964 elején kezdődött meg az a munka, amelyet valóban elvártak tőle. az azóta eltelt időben már egész sor rendkívül fontos közgazdasági kérdést tűztek napirendre és tartalmas, tudományos viták alakultak ki körülöttük. a társaságot ma már mindenütt a közgazdasági kérdések hivatott vitafórumának tekintik, bár az is igaz, hogy a tudományos és a gyakorlati élet még mindig nem használja ki eléggé a benne tömörült szellemi kapacitást.

/folyt.köv./
16.45/a

34
- -

bb 51./ felnött a feladataihoz..../ 1. folyt./s

a társaság vezetősége - mondotta a professzor - ma már céltudatosan állítja össze a vitára bocsátandó kérdések listáját. ezek a problémák vagy a népgazdaság valójában tervezhető legkedvezőbb szerkezetének kialakításával, vagy a szocialista gazdaság vezetésével és a többszintű irányítással, tehát a gazdasági mechanizmussal kapcsolatosak. a társaság olyan fontos és időszerű kérdéseket vitat meg, mint például a műszaki fejlesztési tevékenység összpontosítása az iparban, a mezőgazdasági ár- és pénzügyi rendszer időszerű kérdései, a készletfeleslegek felhasználása és értékesítése, stb.

a két fő kérdéscsoportba sorolható problémák megvitatásán kívül a gazdasági vezetés és a korszerű gazdasági információ kérdéseiről rendeznek az idén vándorgyűlést, ősszel tartandó közgyűlésüket pedig tudományos ülészekkel kapcsolják össze.

elmondotta végezetül dr. vajda imre, hogy a magyar közgazdászok az utóbbi időkben egyre több nemzetközi tudományos tanácskozáson vesznek részt keleten és nyugaton egyaránt. eddig mindegyik alkalommal sikerült bizonyítani, hogy ezen a téren nincs szégyelnlivalónk: közgazdászaink tudása, kutatási eredményeik mindenütt elismerést szereznek a magyar tudományos életnek.

ezután a professzor az újságírók kérdéseire válaszolt.
/mti /

--

bb 52. legfontosabb feladat a tömegétkezési igények kielégítése - sajtótájékoztató a fővárosi vendéglátóipar fejlesztéséről

kf/s vg hk

1965. február 24.

a fővárosi tanács kereskedelmi osztálya szerdán sajtótájékoztatót rendezett, amelyen dr. kovács gyula a kereskedelmi osztály vezetője ismertette a fővárosi vendéglátóipar helyzetét, idej terveit, hálózatfejlesztési irányelveit.

/folyt.köv./

16.50/a

- 38 -

bb 52./ legfontosabb feladat..../ 1. folyt./s

az elmúlt négy évben 178 étterem, bisztró és egyéb vendéglátóipari üzem létesült a fővárosban, elsősorban az étkezési lehetőségek bővítésére. a hálózat további fejlesztésénél elsősorban a tömegétkezési igények kielégítésére törekednek. az elmúlt években a tömegétkezéssel szinte kizárólag a közétkeztetést értették, s bár az éttermek, a konyhák többsége nem volt rá alkalmas, mindemitt az előfizetéses rendszert erőszakkal. ennek következtében sok jóníru étterem - például a belvárosi kávéház, a pilvax, stb. - színvonala leromlott. a tömegétkeztetés érdekében a fővárosban a vendéglátás valamennyi formáját fejlesztik, elsősorban azonban önkiszolgáló éttermeket építenek. ennek érdekében egyebek között a bajcsy zsilinszky uton a volt seemann kávéház helyén 500 személyes, a lövölde téri volt kairó kávéház helyén 600 személyes, a lenin körúti halló büfé helyén pedig 1 000 személyes önkiszolgáló étterem, bisztró és hideg büfé építését kezdik meg ebben az évben. az üllői uti lakótelepen ugyancsak az idén étteremmel, sörözővel, cukrászdával eszpresszóval ellátott vendéglátóipari kombinát épül. a tömeges étkeztetést szolgálja a szent istván körúton kialakuló „vitamin” önkiszolgáló büfé, amely előreláthatólag májusban nyílik. ebben az évben 32 jelentősebb vendéglátóipari üzem korszerűsítése, bővítése kezdődik, s a munka javarésze a jövő évben befejeződik. a rákóczi uti lottó étterem helyén 1 000 személyes önkiszolgáló étterem lesz, s a mórícz zsigmond téri népbüfét 1500 személyes önkiszolgáló étteremmé alakítják át. a korszerűsítés utánazuglói népkert és a nyugat étterem, valamint a népszínház utcai italbolt 600-600 személyes hagyományos rendszerű étteremként nyílik meg a jövő év elején.

az idén a vendéglátóipar megkezdte saját kezelésében lévő nagyobb üzemű éttermek átvételét, az új éttermeket pedig már úgy építik meg, hogy ne csak az üzemek dolgozói, hanem a környék lakói is igénybevehessék azokat. a gyermekélelmezési vállalat konyhát, éttermét ugyancsak korszerűsítik. a következő öt éves tervben 100 000 gyermek napi ellátására alkalmas gyermekélelmezési hálózatot alakítanak ki. a szállodák befogadóképessége négy év alatt 328 férőhellyel bővült, s a következő időkben a szálloda hálózat is fejlődik. épül a 180 szobás légymányosi sport szálló, s a szilágyi erzsébet fasori 300 szobás budapest szálló. a nyári idényre az átutazó turisták ellátására a hívősvölgyben és a római parton 1 500 személyes önkiszolgáló étterem nyílik. a következő években sor kerül a margitsziget és a vár új szállodájának és a hozzájuk csatlakozó vendéglátóipari üzemeknek az építésére.

a hálózatfejlesztési irányelv megállapítja még egyebek között, hogy az italboltok szerepének megítélésében egységes álláspontot kell kialakítani. ugyancsak fontosnak tartja irányelv nemzetközi színvonalú új szórakozóhelyek létesítését. felhívja a figyelmet az ifjúsági zenés-táncos, alkoholfmentes szórakozóhelyek számának növelésére is, s azt javasolja, hogy a vendéglátóipari vállalatok vegyék igénybe ehhez az üzemi, a nívótal kulturális termeket./mti /

17.00/a

- 39 -

bb. 53. tavaly tovább nőtt a közlekedési balesetek száma - a belügyminisztérium közlekedésrendészetének sajtótájékoztatója

t fe/tr/e zs

1965. február 24.

a magyar sajtó házában szerdán az elmúlt évi közúti közlekedési forgalomról és a balesetek számának alakulásáról tájékoztatta molnár Elek alezredes a belügyminisztérium közlekedésrendészeti csoportfőnöksége szervezési osztályának vezetője az újságírókat. elmondta, hogy a közúti utakon 1964-ben 13,4 százalékkal több árut és 8,8 százalékkal több személyt szállítottak, mint 1963-ban. a hazai gépjárműpark több mint 12 százalékkal növekedett és 167.448 külföldi gépjármű közlekedett utjainkon. résztvett a forgalomban mintegy százezer segédmotoros kerékpár, ugyanennyi fogatos jármű, körülbelül két és félmillió kerékpár és csaknem 30 000 ipari és mezőgazdasági munkagép. az elmúlt esztendőben 131.755 személy tett gépjárművezetői vizsgát, s ezzel a vizsgázott gépjárművezetők száma körülbelül 800.000-re emelkedett.

tavaly mintegy 140.000 gépjárművet ellenőriztek a közlekedésrendészeti szervek és 18.000 esetben kellett intézkedést foganatosítani a járművek vezetőivel szemben. a tapasztalatok szerint változatlanul sok még a szállítási bizonylati fegyelemsértés, a feketefuvar és más visszaélés. a műszaki vizsgálatok során 386.337 gépjárművet ellenőriztek, s több ezer gépjárművet a műszaki hibák kiküszöböléséig kizártak a forgalomból.

az 1964-ben bevezetett alkoholszondával történő ellenőrzés eredményeként valamelyest ritkább volt az ittas vezetés.

az elmúlt esztendőben több mint 21.000 szabályismertető és balesetmegelőző előadást, mintegy 5.000 filmvetítést rendeztek, amelyen körülbelül másfélmillióan vettek részt. 1964-ben 46 helyen volt közlekedési vándorkiállítás, amelyet 160.000-en tekintettek meg. a „vezess balesetmentesen”, mozgalom résztvevői közül 1964-ben 200-an kapták meg a „500.000 kilométer balesetmentesen”, című plakettet és oklevelet. a közlekedés biztonsága érdekében mintegy 227.000 személy ellen kellett elmarasztaló határozatot hozni és 111.000 esetben szabtak ki a szabálytalankodókkal szemben helyszíni bírságot. foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés büntette miatt 9.046, szándékos veszélyeztetés büntette miatt 82, segélynyújtási kötelezettség elmulasztása miatt 198, ittas gépjárművezetés büntette miatt pedig 4.392 esetben kellett a hatóságoknak büntető eljárás indítaniuk.

/folyt. köv./
17.09/a

- 40 -

bb. 53. /tavaly tovább nőtt.../folyt./e

1964-ben a közúti közlekedési balesetek száma meghaladta a 20.000-ot, s 22,3 százalékkal volt magasabb az előző évinél. a baleseti statisztika egyik jellemzője, hogy a balesetek között nőtt a könnyebb kimenetelűek aránya. az összes balesetek 3,6 százaléka halálos végű volt. a fővárosban a halálos baleseteknek csupán 1,4 százaléka fordult elő, ugyanakkor az összes balesetek 41,4 százaléka budapesten történt.

a baleseti statisztikából kiderül, hogy januárban 62,8 százalékkal, márciusban 47,4 százalékkal, áprilisban 37,7 százalékkal, júniusban 29,9 százalékkal volt magasabb a balesetek száma, mint 1963. hasonló hónapjaiban. a legtöbb baleset a hét napjai közül pénteken, szombaton és hétfőn fordult elő, s a leggyakrabban 13-19 óra között történtek. a baleseteket legnagyobb számban a gépjárművezetők, de igen sok esetben a gyalogosok és a kerékpárosok, illetve a fogatosok vezetői okozták. a gépjárművezetők által okozott balesetek 33 százalékát személygépkocsik és 5,7 százalékát autóbussz vezetők követték el. a fő okok között szerepel a figyelmetlenség, a gondatlanság, az elsőbbségi jog meg nem adása, a szabálytalan előzés és fordulás, továbbá a gyorsnajtás. figyelmeztető adat, hogy tavaly a járművezetők 5,738 esetben ütöttek el gyalogost, vagy sodortak le a gépjárművek lépcsőjéről utasokat. a balesetet szenvedettek között igen nagy számban vannak 14 éven aluli gyermekek és a 60 éven felüli idősebbek; őket érte az összes balesetek 17,5 százaléka. az ittasan okozott balesetek száma 12 százalékkal volt magasabb az 1963. évinél. a járművezetők 11, a gyalogosok 26,5 százalékkal okoztak több balesetet, mint a korábbi esztendőben.

az 1964-ben bekövetkezett közúti közlekedési balesetek által okozott közvetlen anyagi kár meghaladta az 51 millió forintot, ebben az összegben azonban nem szerepelnek a termelésből, a munkából való kiesés, az sztk és a kórházi kezelés költségei. /mti/

...

bb 54. több milliárd forinttal növekedett a növényvédelemmel megmentett termelési érték - megkezdődött a xv. növényvédelmi tudományos értekezlet

ie/ká/s

nk

1965. február 24.

a magyar agrártudományi egyesület és a növényvédelmi kutató intézet rendezésében szerdán a technika házában megkezdődött a xv. növényvédelmi tudományos értekezlet. a négynapos tanácskozás kiterjed a növényvédelem valamennyi fontos problémakörére; a plenáris üléseken és a szaküléseken 70 előadás hangzik el a növényvédelmi kutatások legújabb eredményeiről. a több mint 400 hazai szakember mellett résztvesz a tanácskozáson nyolc országban érkezett 20 külföldi kutató is, közöttük több nagy növényvédőszergyártó cég képviselője

/folyt. köv./
17.15/a

- 41 -

28.9 százalékat motorkerékpár, 25.8 százalékat tehergépkocsi

bb 54./ több milliárd...../ 1.folyt./s

a tudományos értekezletet dr. soós gábor földművelésügyi miniszterhelyettes nyitotta meg. hangsúlyozta, hogy a mezőgazdaság fejlődésének egyik alapvető feltételét a növényvédelem korszerűsítése képezi. egyfelől az újabb, tökéletesebb kémiai szerek és gépek gyártása, forgalmazása, másfelől a nagyüzemi gazdálkodás adottságai következtében a növényvédelem hatékonysága az utóbbi időben számottevően növekedett. a növényi betegségek, a kártevők és a gyomnövények néhány esztendővel ezelőtt még évente 8-10 milliárd forint kárt okoztak. azóta az évi veszteség több milliárd forinttal csökkent s legalább ugyanekkora összeget lehetne még megtakarítani. a mezőgazdasági termelésben a mennyiség növelésének, a minőség javításának és a jövedelmezőség fokozásának egyik legnagyobb tartaléka éppen a növényvédelem. a nagyértékű tartalék feltárásának egyik módja, hogy a védekező eljárásokat ne csak a nagyüzemekben, hanem a házikertekben, kiegészítő és háztáji gazdaságokban is rendszeresen alkalmazzák. a másik mód, hogy a gyakorlat mindenütt használja fel a tudomány által már kidolgozott módszereket. tények bizonyítják, hogy ahol következetesen betartják a növényvédelmi eljárásokat, ott nem marad el az eredmény. a nyírségi almatermő vidéken például néhány évvel ezelőtt még a kártevők okoztak a legtöbb minőségi problémát., ma pedig már alig van pajzstetves alma, s a gyümölcsnek mintegy 85 százaléka export-minőségű. hasonló a helyzet a kukoricatermesztésben, ahol a vegyszeres gyomirtás szinte ugrásszerű hozamnövekedéseket eredményezett.

a növényvédelem továbbfejlesztésének sokrétű tennivalói közül dr. soós gábor két főfeladatot emelt ki. az egyik : gyorsabban kell felfigyelni a már ismert kártevők tömeges fellépésére, - ilymódon jelentősen csökkenteni lehetett volna a mezői pocok okozta károkat. a másik : a tudománynak mielőbb választ kell adnia azokra az újabb növényvédelmi problémákra, amelyeket a mezőgazdasági termelés szerkezetének megváltozása, a belterjes kultúrák terjedése és az öntözéses termelés vet fel.

a miniszterhelyettes megnyitója után dr. ubrizsy gábor, a növényvédelmi kutató intézet igazgatója tartott bevezető előadást a vegyszeres gyomirtás újabb irányairól. ezután svájci, angol és amerikai szakemberek előadása hangzott el. a tanácskozásokat szerdán délután külön növénykórtani és állattani szakülés keretében folytatták.

a tudományos értekezlet alkalmából a technika háza kupolatermében megnyílt az agrotársult növényvédelmi kiállítása./mti /

17.20/a

K.05 Qel

- 42 -

a szerkesztőségek figyelmébe !

fenér lajos elvtársnak ,, a mezőgazdaság három éve,, című beszédéhez a következő javításokat adjuk :

bb 42. számú hírünk 1.folyt. 4.bek. első sorában a szöveg helyesen :

... és változott ez a kép....

a 7.folyt.5.bek. 8. sorában :

... alkalmazott módszerek a közös gazdaságok megerősödését segítsék és a

a 9. folyt. csillag alatti rész első bek. 2. sorában a mondat helyesen :

... lapjainak irását kezdtük el ezekben...

/mti /

--

bb 58. elhunyt kardos jeno

tné/s zs

1965. február 24.

az országos műszaki könyvtár és dokumentációs központ osztályvezetője, a magyar partizánszövetség tagja, aki a II. világháború alatt résztvett a franciaországi ellenállásban. kardos jeno temetése 27-én, szombaton fél 12 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti /

--

bb 62. hazaérkezett csehszlovákiából az országos tervehivatal elnöke

sl/sk/s vg nk

1965. február 24.

dr. ajtai miklós, az országos tervehivatal elnöke, szerdán délután hazaérkezett prágából, ahol részt vett az 1966-1970 évi magyar-csehszlovák tervegyeztető tárgyalásokon./mti /

17.25/a

- 43 -

18.10 Qel

KK

bb. 55. jeget talált a mátyás, de a töréssel: késik - csütörtökre újabb havazás várható

1 cs/tr/e ká

1965. február 24.

a népi megfigyelés szerint a február 24-i mátyás nap - na jeget talál, megtöri, ha nem talál - csinál. dr. berkes zoltán, a meteorológiai intézet távprognózis osztályának vezetője a csaknem évszázados meteorológiai feljegyzésekre, a statisztikai adatokra utalva elmondotta, hogy a meteorológiai szingularitások bevalási aránya 70-80 százalékos és akkor is csak plusz-minusz 2 napos eltéréssel. az idei hagyományos „fordulók”, rendszerint két nappal korábban érkeztek, most viszont - a jégtörő mátyást illetően - valószínűnek látszik a késés. egyébként is ez a mátyás napi forduló az esetek többségében csak 26-27-én válik érezhetővé, amikor másfél-két fokot „ugrik”, a napi középhőmérséklet.

a jelenlegi helyzetben gyors, egy héten belüli kitavasodásra semmiképpen sem számíthatunk. a brit szigetek térsége fölötti központtal február eleje óta működő nagy anticiklonrendszer ugyanis az enyhe, atlanti ciklonokat sorra mind eltéríti, s a vezető légáramlás hosszu idő óta észak-dél tengelyű. az óceáni ciklonoknak az amerikai partoktól fel kell kerülniök grönlandon át a spitzbergákig, s onnan, hirtelen fordulattal térülnek a skandináv félszigeten át európa légterébe.

nazánkban a napi középhőmérséklet kedden 3,5, szerdán 3-4 fokkal maradt el a sokévi átlagtól. a legutóbbi napokban az ország nagyrésze többórás napsütést kapott. kedden csupán az észak-keleti országreszen voltak kisebb havazások, a hóréteg azonban senhol sem nőtt lényegesen.

a soronkövetkező északi hideghullám ugynevezett melegfrontja csütörtökig érkezik meg hazánkba, s előreláthatólag újabb havazást hoz. számottevő enyhülés valószínűleg nem nyugatról, hanem délről érkezik majd. a legutóbbi jelentések szerint ugyanis a földközi tenger partvidékein már tavasziasan enyhe az idő, kedden romában plusz 11 fokot mértek. feltehető, hogy az esetleg bekövetkező déli légáramlás újabb nagyobb arányu havazást okoz.

az előrejelzés szerint csütörtök reggel a főváros területén minusz 6 fokkal hűl le a talajközeli levegő, országszerint viszont minusz 6- minusz 11 fokos hidegre kell még számítani. a csütörtöki maximumok előreláthatólag minusz 3- plusz 1 fok között alakulnak ki. /mti/

17.30/a

18.10

- 44 -

bb. 56. ipari Üzemek a mezőgazdasági munkák sikeréért - szakszervezeti vezetők tanácskozása a szot székházában

t kz/e ká

1965. február 24.

szerdán a szakszervezetek országos tanácsa székházában tanácskozásra jöttek össze az egyes szakmák szakszervezeteinek közgazdasági osztályvezetői és a szakszervezetek megyei tanácsainak mezőgazdasággal foglalkozó munkatársai, hogy megvitassák, milyen segítséget adhatnak a szakszervezetek a rövidesen megkezdődő tavaszi mezőgazdasági munkák gyors elvégzéséhez. a tanácskozás előadója dr. dobi ferenc, a mezőgazdasági- és erdészeti dolgozók szakszervezetének titkára volt.

nangsúlyozta, hogy egyes szakmákkal - a vas- és fémipari, valamint a vegyipari dolgozók szakszervezetével - már az elmúlt években is nagyon sokrétű és hasznos kapcsolatot sikerült a medosznak kialakítania. ez az együttműködés a gép- és gépalkatrész, valamint a műtrágya és növényvédőszer-ellátás javulásában kamatozott a mezőgazdaság számára. még többet ígér, hogy ezen a tanácskozáson már az összes mezőgazdasági termelésben érintett szakmák vitatják meg, s egyeztetik a tennivalókat. különösen sok mulik a gép- és gépalkatrészeket gyártó üzemeken. a szakszervezetek megyei tanácsai, az üzemi bizottságok tegyék a szocialista munkaverseny egyik céljává, hogy a mezőgazdasági üzemek időben és jó minőségben megkapják az adott időszak munkájához szükséges gépeket és alkatrészeket. a vegyipari üzemek dolgozói máris sokat tettek. a kedvezőtlen időjárás miatt megkésve vetett, a megszokottnál gyengébb őszi kalászosok fejtrágyázásához szükséges műtrágya máris a felhasználás helyén van. a műtrágyák minőségének - hatóanyag tartalmának - ingadozása, s különösen a csomagolás minősége terén azonban még mindig sok a tennivaló. a helytelenül csomagolt, „összeállt”, műtrágya újraárlése egyes mezőgazdasági üzemekben gyakran 8 forinttal drágítja meg minden egyes mázsa műtrágya árát, s ez természetesen kedvezőtlenül hat a termelési költségekre. a kpvdssz és az édosz a felvásárlás és a tárolás jobb szervezéséhez nyújthat segítséget. a lényeges az, hogy a szervezett dolgozók lássák és értsék, hogy a mezőgazdasági termelés fejlesztése nem valamilyen elhatárolt „paraszti ügy”, hanem gazdasági és társadalmi életünk egészét érintő, közös tennivaló. /folyt.köv./

17.35/a

18.10

- 45 -

bb. 56. /ipari üzemek... folyt./e

a mezőgazdasági üzemekben széleskörűen kibontakozó szocialista munkaversennyel, illetve a medosz tevékenységével kapcsolatban dobi ferenc hangsúlyozta, hogy a versenyt nem kampányszerűen, nemcsak a tavaszi munkák időszakára, hanem egész évre szervezik. a verseny szervezésében előtérbe került a szocialista brigádmozgalom. ez feltétlenül helyes, mindenütt vegyék azonban tekintetbe, hogy a szocialista brigádmozgalom csak ott lehet igazán eredményes, ahol a tömegverseny széles bázisára épül. a sokrétű feladatok mulhatatlanul szükségessé teszik, hogy az üzemek dolgozói mindenütt részletesen ismerjék tennivalójukat. a tavaszi munkákat megelőző termelési tanácskozásokat éppen ezért csak ott és akkor tartásuk meg, ahol a részletes, konkrét termelési tervek már rendelkezésre állnak. globális céloktól, „globális versenytől”, ugyanis nem várhatunk eredményt.

a beszámolót széleskörű vita követte. /mti/

bb. 57. ankét a korszerű utastájékoztatásról

t ms/gg/e zs

1965. február 24.

szerdán a technika házában a közlekedéstudományi egyesület hangosítási és zajcsökkentési munkabizottságának ankétján a korszerű utastájékoztatás kérdéseit vitatták meg. kovács zoltán és reichlin viktor, az elektroakusztikai gyár mérnökei ismertették a hangosító, erősítő berendezések gyártásában elért legújabb eredményeket. elmondták, hogy iparunk ma már világszinten gyártja az erősítő berendezéseket, amelyekbe a beszéd érthetőségét növelő, a bemozdók hangjának ingadozásait kiegyenlítő, természetes hangvisszaadást biztosító készülékeket is beépítenek. dr. gőze árpád főorvos, a jános kórházban levő audiológiai állomás vezetője érdekes kísérletekről, a beszédérthetőségi szövegminták alkalmazásáról számolt be. bajtai istván, a máv tervező intézet főmérnöke arról adott tájékoztatást, hogy hangelnyelő falakkal milyen nagy mértékben lehet csökkenteni a várótermek, várócsarnokok és más, nagy utasforgalmat lebonyolító helyiségek zaját. /mti/

17.37/s

18.20 *ac* - 46 -

bb 59. közlekedési balesetek

tr/s zs

1965. február 24.

a xi. kerület fenérvári ut és a hengermalom utca kereszteződésénél bócz vilmos 19 éves gépkocsivezető teherautóval nem adta meg az elsőbbséget a gyalogátkelőhelyen és elgázolta mayer jakab 65 éves nyugdíjast. az idős embert súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

a xx. kerület, nagy sándor utca és lázár utca kereszteződésénél diósi ferenc 22 éves szobafestő figyelmetlenül ment át az uttsten és egy személygépkocsi elütötte. súlyos sérüléssel szállították kórházba.

az, v. kerület kálmán utca és szemere utca kereszteződésénél sóki mihály 52 éves tehergépkocsivezető nem adta meg az elsőbbséget egy 15-ös autóbussznak, a két jármű összeütközött. a baleset következtében az autóbussz utasai közül hárman könnyebben megsérültek. /mti/

bb 60. magasabb felár a rekeszbe csomagolt étkezési paradicsomért

kz/hné/s ká *h*

1965. február 24.

az elmúlt években sok jogos panasz hangzott el amlatt, hogy az egyébként jóminőségű paradicsom repedten került az üzletekbe. a minőségromlást az okozta, hogy a paradicsomot sok esetben ömlesztve kellett átvenni, illetve szállítani. az új szerződéses felvásárlási árak az idén már érdekeltté teszik a termelőket abban, hogy rekeszbe csomagolva adják át az étkezési paradicsmot. az ez évre kötött termelési értékesítési szerződések előírása szerint az elsőosztályú étkezési paradicsomra, - ha a termelő rekeszbe csomagolva adja át a felvásárlónak - a korábbi 60 forint helyett 110 forint védőárat biztosítanak. /mti/

17.45/a

18.20 *ac*

- 47 -

bb 61. a lengyel nagykövet és a fővárosi művelődési házak vezetőinek baráti találkozója

áe/tné/s fm hk

1965. február 24.

Jan kiljanczyk, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete szerdán baráti összejövetelen találkozott a fővárosi művelődési otthonok vezetőivel, a népművelési tanácsadó munkatársaival a lengyel kultúra helyiségében. az eszmecserén a nagykövet tájékoztatta a résztvevőket a lengyel kultúra helyzetéről, általános időszéri kérdéseiről. elmondotta többek között, hogy a varsóban működő magyar intézet példájára a budapesti lengyel kultúra is szorosabb kapcsolatot kíván teremteni a magyar fővárosi közművelődési, tömegkultúrális intézményeivel, hogy ily módon még szélesebbkörűvé tegye a lengyelországra vonatkozó ismeretterjesztést, s ezáltal hatékonyabban ápolja a két ország kulturális kapcsolatát. a lengyelország politikai, gazdasági, kulturális életét ismertető budapesti tájékoztató központ sokoldalú segítségét jól hasznosíthatja minden művelődési intézmény.

az összejövetel résztvevői örömmel fogadták a felajánlott segítséget, minthogy az ismeretterjesztő munkában tömeges igény van a baráti ország életének minél sokoldalubb megismerésére. a felszabadulás jubileumi évének kulturális programjában a magyar-lengyel kapcsolatokról szóló megemlékezések jelentős szerepet kapnak. így elsősorban az új lengyel irodalom műveiből rendezett előadástek, a klasszikus és modern zenei alkotások bemutatói, dokumentációs kiállítások rendezése szerepel a művelődési házak terveiben. mindezekhez műsorjavaslatot, kiállítási anyagot, előadókat nagy mértékben igényelnek a budapesti lengyel kultúrától./mti/

..

bb. 63. emelkedik az influenzás megbetegedések száma

i ms/tm/e zs

1965. február 24.

gömöri pál egyetemi tanár, az akadémia levelező tagja, az egészségügyi minisztérium vezető belgyógyásza tájékoztatta a magyar távirati iroda munkatársát az influenza-helyzetéről:

- az utóbbi napokban emelkedő tendenciát mutat az influenzás megbetegedések száma - mondta a professzor. súlyosabb esetek azonban ez idő szerint még nem fordultak elő. az influenza általában 2-3 évenként járványszerűen jelentkezik. mintnogy hazánkban évek óta nem volt influenza-járvány, számolni lehet a megbetegedések számának további növekedésével, amennyivel is inkább, mert az egészségügyi világszervezet jelentései szerint több európai országban is járvány van. magas lázzal, levertséggel, végtag- és fejfájással járó betegség esetén ajánlatos azonnal orvoshoz fordulni.
/folyt.köv./
18.25/a

- 48 -

bb. 63. /emelkedik...folyt./e

- a megelőzés tekintetében legtöbbit a szokásos higiénés eljárásoktól várhatjuk. fordítsunk nagy gondot a tisztaságra, mossunk gyakran kezet, különösen hazatérés után. tartózkodjunk a felesleges beteglátogatásoktól. mivel az influenza úgynevezett cseppfertőzés útján terjed, köhögéskor, vagy tüsszentéskor mindig használjunk zsebkendőt.

- sokan különböző gyógyszerek szedésével igyekeznek az influenzát megelőzni. a közhittel ellentétben a gyógyszeres megelőzés semmi haszonnal sem jár. a c-vitamin tabletták épp úgy, mint a citromlé, a csipkebogyó-tea és a gyümölcsök általában növelik a szervezet ellenálló képességét a betegségekkel szemben, de nincs kifejezett specifikus, influenzaellen védő, vagy gyógyító hatásuk.

- a megbetegedések általában könnyű lefolyásúak, néhány napon belül gyógyulnak. antibiotikumot csak súlyosabb, szövődő esetekben, orvosi rendelésre szabad alkalmazni. /mti/

..

bb. 64. a vietnami nagykövetség köszönetnyilvánítása

tr/e zs

1965. február 24.

az elmúlt napokban a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének számos magyar szervezet, intézmény és magánszemély fejezte ki együttérzését a vietnami nép iránt és ítélté el az amerikai agressziót. a testvéri szolidaritás e megnyilvánulásáért a nagykövetség ezúton mond köszönetet. /mti/

..

bb. 65. a távprognózis fejlesztése a magyar meteorológiai társaság közgyűlésének napirendjén - kiosztották a steiner lajos-émlékérmeket

t cs/gk/e ká

1965. február 24.

a magyar meteorológiai társaság szerdán a technika házában tartotta évi közgyűlését. dr.hille alfréd elnöki megnyitója után dr.berkes zoltán, a meteorológiai intézet távprognózis osztályának vezetője a hosszabb időre szóló meteorológiai előrejelzés időszéri problémáiról, az előrejelzés korszerűsítésének lehetőségeiről tartott előadást.
/folyt.köv./

19.00/a

- 49 -

19.00/a

KA

bb. 61. a lengyel nagykövet és a fővárosi művelődési házak vezetőinek baráti találkozója

de/tné/s fm hk

1965. február 24.

Jan Kiljanczyk, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete szerdán baráti összejövetelen találkozott a fővárosi művelődési otthonok vezetőivel, a népművelési tanácsadó munkatársaival a lengyel kultúra helyiségében. az eszmecsere a nagykövet tájékoztatta a résztvevőket a lengyel kultúra helyzetéről, általános időszéri kérdéseiről. elmondotta többek között, hogy a varsóban működő magyar intézet példájára a budapesti lengyel kultúra is szorosabb kapcsolatot kíván teremteni a magyar fővárosi közművelődési, tömegkulturális intézményeivel, hogy ilyen módon még szélesebbkörűvé tegye a lengyelországra vonatkozó ismeretterjesztést, s ezáltal hatékonyabban ápolja a két ország kulturális kapcsolatait. a lengyelország politikai, gazdasági, kulturális életét ismertető budapesti tájékoztató központ sokoldalú segítségét jól hasznosíthatja minden művelődési intézmény.

az összejövetel résztvevői örömmel fogadták a felajánlott segítséget, minthogy az ismeretterjesztő munkában tömeges igény van a baráti ország életének minél sokoldalubb megismerésére. a felszabadulás jubileumi évének kulturális programjában a magyar-lengyel kapcsolatokról szóló megemlékezések jelentős szerepet kapnak. így elsősorban az új lengyel irodalom műveiből rendezett előadástek, a klasszikus és modern zenei alkotások bemutatói, dokumentációs kiállítások rendezése szerepel a művelődési házak terveiben. mindezekhez műsorjavaslatot, kiállítási anyagot, előadókat nagy mértékben igényelnek a budapesti lengyel kultúrától. /mti /

-. -

bb. 63. emelkedik az influenzás megbetegedések száma

i ms/tm/e zs

1965. február 24.

Gömöri Pál egyetemi tanár, az akadémia levelező tagja, az egészségügyi minisztérium vezető belgyógyásza tájékoztatta a magyar távirati iroda munkatársát az influenza-helyzetéről:

- az utóbbi napokban emelkedő tendenciát mutat az influenzás megbetegedések száma - mondta a professzor. súlyosabb esetek azonban ez idő szerint még nem fordultak elő. az influenza általában 2-3 évenként járványszerűen jelentkezik. mintnogy hazánkban évek óta nem volt influenza-járvány, számolni lehet a megbetegedések számának további növekedésével, amennyivel is inkább, mert az egészségügyi világszervezet jelentései szerint több európai országban is járvány van. magas lázzal, levertséggel, végtag- és fejfájással járó betegség esetén ajánlatos azonnal orvoshoz fordulni.

/folyt. köv./
18.25/a

- 48 -

bb. 63. /emelkedik... folyt./e

- a megelőzés tekintetében legtöbbit a szokásos higiénés eljárásoktól várhatjuk. fordítsunk nagy gondot a tisztaságra, mossunk gyakran kezet, különösen nazaérkezés után. tartózkodjunk a felesleges beteglátogatásoktól. mivel az influenza ugynevezett cseppfertőzés útján terjed, köhögéskor, vagy tüsszentéskor mindig használjunk zsebkendőt.

- sokan különböző gyógyszerek szedésével igyekeznek az influenzát megelőzni. a közhittel ellentétben a gyógyszeres megelőzés semmi haszonnal sem jár. a c-vitamin tabletták épp úgy, mint a citromlé, a csipkebogyó-tea és a gyümölcsök általában növelik a szervezet ellenálló képességét a betegségekkel szemben, de nincs kifejezett specifikus, influenzaellen védő, vagy gyógyító hatásuk.

- a megbetegedések általában könnyű lefolyásúak, néhány napon belül gyógyulnak. antibiotikumot csak súlyosabb, szövődő esetekben, orvosi rendelésre szabad alkalmazni. /mti/

-. -

bb. 64. a vietnami nagykövetség köszönetnyilvánítása

tr/e zs

1965. február 24.

az elmúlt napokban a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének számos magyar szervezet, intézmény és magánszemély fejezte ki együttérzését a vietnami nép iránt és ítélte el az amerikai agressziót. a testvéri szolidaritás e megnyilvánulásáért a nagykövetség ezúton mond szinte köszönetet. /mti/

-. -

bb. 65. a távprognózis fejlesztése a magyar meteorológiai társaság közgyűlésének napirendjén - kiosztották a steiner Lajos-émlékérmeket

t cs/gk/e ká

1965. február 24.

a magyar meteorológiai társaság szerdán a technika házában tartotta évi közgyűlését. dr. hille alfréd elnöki megnyitója után dr. berkes zoltán, a meteorológiai intézet távprognózis osztályának vezetője a hosszabb időre szóló meteorológiai előrejelzés időszéri problémáiról, az előrejelzés korszerűsítésének lehetőségeiről tartott előadást. /folyt. köv./

19.00/a

19.20/a

- 49 -

KA

bb. 65. /a távprognózis... folyt./e

dr. szakály józsef főtitkári beszámolójában hangsúlyozta, hogy a magyar meteorológiai társaság széleskörű és igen hasznos kapcsolatokat tart fenn a külföldi meteorológiai intézetekkel és társaságokkal, s a kapcsolatok erőteljes fejlődést mutatnak.

az új tisztikar megválasztása után a közgyűlésen - a múlt év legeredményesebb tudományos kutatóinak - kiosztották a steiner lajos-éremeket, majd kihirdették az 1964. évi meteorológiai fotópályázat eredményeit. /mti/

bb. 66. martyn ferenc grafikai kiállítása a durer teremben
t tf/tr/e nk 1965. február 24.

mintegy ezer képzőművészeti alkotásból álló életművének gazdag válogatását, legszebb grafikai lapjait mutatja be a durer teremben martyn ferenc pécsi művész.

a kiállítás szerda esti megnyitó ünnepségén s. hárs éva művészettörténész elmondotta:

- martyn ferenc művészpályáján az első lépéseket ripplónai kaposvári műhelyében tette meg. képességeiről egykori mestere így nyilatkozott: „a legjobb megfigyelők egyike, akit valaha is ismertem. többnyire emlékezetből rajzolja vagy festi érdekesebbnél érdekesebb dolgait...”

- a mester sokirányú munkásságának termését - a don quijote és a bovaryné illusztrációkat kivéve - 1937 óta nem láthatta a közönség hazai kiállításon. a mostani tárlatra a nemrég elhunyt szilárd vilmos, neves műértő ösztönzésére határozta el magát. az anyagot körülbelül 700 rajzból válogatta össze. a bemutatott lapok - témájuk széles skálájával ötletes kompozíciókkal - arról tanuskodnak, hogy martyn ferenc nem csupán szemlélője mai életünknek, hanem aktív részvevője. alkotásai korunk emberi és művészi problémáiról szólnak a szocialista társadalomhoz, a kulturált, szocialista emberhez méltó igényességgel.

a tárlatot két hétig tartják nyitva. /mti/

19.13/a
20.00 ad

- 50 -

bb. 67. tűz a mikósdpusztai lengyáruan

vid/gk/e nk

1965. február 24.

szerdán délelőtt, eddig még ismeretlen okokból, kigyulladt a zala megyei mikósdpusztai lengyár lenkóccal teli raktára. az üzemi tűzoltók és a gyár dolgozói azonnal a tűz megfékezéséhez fogtak, s hamarosan segítségükre siettek zalaegerszegről, valamint veszprém és vas megyéből az állami tűzoltók is. a nagy erőfeszítés ellenére is csak több órás küzdelem után sikerült a tüzet lokalizálni. teljes egészében azonban még az esti órákban sem tudták azt eloltani. emberéletben nem esett kár, az anyagi kár azonban jelentős. a tűz okának felderítése folyamatban van. /mti/

bb. 68. időjárásjelentés

gk/e cz

1965. február 24.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. február 24-én, szerdán 19 órakor:

ujabb havazások

várható időjárás csütörtök estig: felhős, párás idő. többfelé havazás. mérsékelt szél. várható legmagasabb napi hőmérséklet csütörtökön: mínusz 2- plusz 2 fok között. /mti/

bb. 69. diszelóadással nyitották meg a francia filmnapokat

s/gk/s cz

1965. február 24.

a művelődésügyi minisztérium filmfőigazgatóságának és a kulturális kapcsolatok intézetének rendezésében szerdán este a vörös csillag moziban ünnepi előadással nyitották meg a francia filmnapokat.

a diszelóadáson megjelent szilágyi béla külügyminiszterhelyettes. ott volt a külügyminisztérium, a kulturális kapcsolatok intézetének több vezető munkatársa, valamint kulturális életünk számos kiemelkedője. megjelent pierre francfort, a francia köztársaság budapesti nagykövete is.

/folyt. köv./
21.45/a

- 51 -

bb 69./ diszelőadással.../ 1. folyt./s

az ünnepi előadáson részt vett a hazánkban tartózkodó francia filmművészküldöttség: robert cravenne, az unifrance film főtitkára, anne vernon, a „cherbourgi esernyők”, női főszereplője, jacques charrier filmszínész és m. briere, az unifrance film sajtófőnöke. az előadás előtt dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke köszöntötte a francia filmdelegációt és méltatta a francia filmművészet eredményeit, világsikereit, új törekvéseit. ezután pierre francfort nagykövet mondott köszönetet a francia filmnapok rendezéséért, majd robert cravenne köszöntötte a nézőket. a közönség nagy tapsal üdvözölte a színpadra felvonuló francia vendégeket, majd bemutatták a cannes-i filmfesztivál nagydíjjal kitüntetett „cherbourgi esernyők”, című színes, zenés játékfilmet, jacques démy filmalkotását. a bemutatót a közönség nagy tetszéssel fogadta./mti/

- v é g e -

21.50/a

ME

- 52 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1965. február 25.

bb 1. városmonográfiák, tanulmánykötetek, iparművészeti albumok - a képzőművészeti könyvkiadás terveiből

zf/sk/s fm nk

1965. február 25.

Képzőművészeti könyvkiadásunk több mint 50 művet tesz az idén az olvasók asztalára. festészeti, szobrászati, iparművészeti, építészeti és népművészeti kötetek mintegy 550.000 példányban kerülnek forgalomba, ezenkívül megjelentetnek jónéhány színháztörténeti, báb-, film- és fotóművészeti albumot, számos művészi életrajzregényt - magyar és külföldi szerzők tollából egyaránt.

a népszerű „műemlékeink”, sorozatban közreadják póczy klára „sopron rómaiakori emlékei”, című munkáját - az ókori borostyánkő kereskedelem tranzitvárosának történetét. érdekes olvasmány lesz a koppány-sághy szerkesztette „csobánc”, a tatárjárás után emelt vár építészeti tanulmánya, nadászlai krónikája. ugyancsak e sorozatot gazdagítja éri istván „kisvárda”, lévárdi ferenc „pannonhalma”, és patay pál „szécsény”, címmel készülő monográfiája.

a „művészet kiskönyvtára”, sorozat várható tanulmányai többek között nogarth, rouault, perugino, maillol, masereel, andrescu és koszta józsef munkásságát ismertetik.

az iparművészeti sorozat egyik újdonsága borsos béla könyve, amely betekintést nyújt egy nagyműtű mesterség, az üvegművészet „kulisszatitkaiba”, s bőséges képanyaggal ad izetítőt a világhírű magyar üvegművelekről. modern magyar kerámikusok alkotó műhelyeibe kalauzolja el az olvasókat patakyné brestyánszky ilona iparművészeti tanulmánya. a corvinánál idegen nyelveken már korábban megjelent „rég Magyar ékszerek”, -et hamarosan magyarul is kiadják.

/folyt.köv./

- 1 -